

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 9.12.2015 r.
COM(2015) 634 final

2015/0287 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{ SWD(2015) 274 final }
{ SWD(2015) 275 final }

UZASADNIENIE

W strategii jednolitego rynku cyfrowego¹ przyjętej przez Komisję dnia 6 maja 2015 r. zapowiedziano inicjatywę ustawodawczą w sprawie zharmonizowanych przepisów dotyczących dostarczania treści cyfrowych oraz sprzedaży towarów przez internet. Niniejsza inicjatywa składa się z (i) wniosku w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych oraz (ii) wniosku w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów zawieranych przez internet lub w inny sposób na odległość.

Zgodnie z tym, co ogłosiła Komisja w swoim programie prac na rok 2015, oba wnioski powstały na gruncie doświadczeń nabytych podczas negocjacji rozporządzenia w sprawie wspólnych europejskich przepisów dotyczących sprzedaży. We wnioskach odchodzi się już od podejścia reżimu fakultatywnego czy też kompleksowego zestawu przepisów. Zamiast tego oba wnioski zawierają ukierunkowany i skoncentrowany na konkretnym problemie zestaw w pełni zharmonizowanych przepisów. Jednocześnie oba wnioski uwzględniają szereg poprawek przyjętych przez Parlament Europejski w pierwszym czytaniu rozporządzenia w sprawie wspólnych europejskich przepisów dotyczących sprzedaży, w szczególności ograniczających zakres stosowania rozporządzenia do sprzedaży towarów przez internet lub w inny sposób na odległość, a także rozszerzających zakres stosowania rozporządzenia na niektóre treści cyfrowe, które mogą być dostarczane w zamian za inne świadczenie niż zapłata ceny.

Niniejsze uzasadnienie obejmuje w szczególności wnioski w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych, jednak części uzasadnienia dotyczące powodów złożenia wniosku, gromadzenia informacji oraz oceny skutków dotyczą obu wniosków z tego względu, że oba wnioski stanowią jeden pakiet o wspólnych celach.

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Głównym celem obu wniosków jest wspieranie szybszego rozwoju jednolitego rynku cyfrowego z korzyścią zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorców. Poprzez likwidację najważniejszych barier dla handlu transgranicznego wynikających z prawa umów przepisy przedstawione we wniosku ograniczą niepewność, która w związku ze skomplikowanym prawem jest udziałem zarówno przedsiębiorców, jak i konsumentów. Ograniczone zostaną także koszty ponoszone przez przedsiębiorców w związku z różnicami w prawie umów państw członkowskich. Inicjatywa przyczyni się również do budowania zaufania konsumentów dzięki jednolitym przepisom oraz jasno określonym prawom konsumentów.

39 % przedsiębiorców prowadzących sprzedaż internetową jedynie na rynku krajowym twierdzi, że jedną z głównych barier w sprzedaży transgranicznej jest zróżnicowane prawo umów obowiązujące w różnych krajach². Według 49 % unijnych detalistów prowadzących sprzedaż internetową oraz 67 % detalistów, którzy próbują prowadzić transgraniczną sprzedaż internetową lub rozważają jej prowadzenie, dotyczy to w szczególności środków zaradczych przysługujących w przypadku wady produktu³. Jednorazowe koszty wynikające z różnic w prawie umów poniesione przez detalistów podczas transakcji z konsumentami wyniosły około 4 mld euro i obciążały głównie mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa

¹ COM (2015) 192 final <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/>

² Flash Eurobarometer 396 "Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection" (2015). (Badanie Flash Eurobarometr 396 „Postawy detalistów wobec handlu transgranicznego i ochrony konsumentów” (2015 r.)).

³ Flash Eurobarometer 396 "Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection" (2015). (Badanie Flash Eurobarometr 396 „Postawy detalistów wobec handlu transgranicznego i ochrony konsumentów” (2015 r.)).

(MŚP). Celem wniosków jest stworzenie środowiska przyjaznego dla biznesu i ułatwienie im sprzedaży transgranicznej (dotyczy to zwłaszcza MŚP). Prowadząc sprzedaż towarów i treści cyfrowych poza rynkiem krajowym, przedsiębiorstwa powinny korzystać z pewności prawa oraz możliwości uniknięcia niepotrzebnych kosztów związanych z różnicami w prawie umów.

W 2014 r. jedynie 18 % konsumentów, którzy korzystają z internetu w celach prywatnych, zdecydowało się na zakup produktów z innego kraju UE przez internet, podczas gdy dla sprzedaży krajowej odsetek ten wyniósł 55 %⁴. Brak jasno określonych praw wynikających z umowy dotyczących wad treści cyfrowych działa na szkodę konsumentów. Treści cyfrowe obejmują szeroki zakres produktów, takich jak muzyka, filmy, aplikacje, gry, usługi przechowywania w chmurze lub transmisji imprez sportowych. Szacuje się, że łączna wartość strat finansowych wynikających z najbardziej aktualnych problemów z treściami cyfrowymi, które napotykają konsumenci, oraz czasu poświęcanego na rozwiązywanie tych problemów podczas ostatnich 12 miesięcy to kwota między 9 a 11 mld euro. Poza tym konsumenci nie czują się pewnie, kupując produkty przez internet z innego kraju. Jednym z głównych powodów jest niepewność co do kluczowych praw wynikających z umowy, które im przysługują. W rezultacie konsumenci tracą różne możliwości i mają mniejszy wybór ofert po mniej korzystnych cenach.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek ma na celu wypełnienie luki prawnej w dorobku prawnym UE w zakresie praw konsumentów, w szczególności odnośnie do niektórych aspektów umów, które jak dotąd nie zostały uregulowane.

Wniosek stanowi uzupełnienie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającej dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵, w której wprowadzono pełną harmonizację niektórych przepisów dotyczących dostarczania treści cyfrowych (głównie w zakresie obowiązku udzielenia informacji przekazywanych przed zawarciem umowy oraz prawa odstąpienia od umowy). Niektóre państwa członkowskie, na przykład Zjednoczone Królestwo i Niemcy, już przyjęły ustawodawstwo dotyczące treści cyfrowych, jednak obecnie nie ma żadnych przepisów na poziomie UE, które chroniłyby konsumentów w przypadkach, gdy treści cyfrowe nie są zgodne z umową. Rodzi to potrzebę szybkiego działania, tak aby zapobiec dalszej fragmentacji przepisów, do której mogłoby dojść w związku z powstającymi obecnie przepisami krajowymi.

Wniosek obejmuje także dwa prawa wynikające z umowy (zmiana i rozwiązanie umów długoterminowych), które uznano za problematyczne⁶ i które obecnie są regulowane jedynie ogólną klauzulą dotyczącą zwalczania nieuczciwości w dyrektywie Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich⁷.

Wniosek stanowi także uzupełnienie dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa

⁴ Eurostat survey on ICT usage in households and by individuals (2014). (Eurostat, badanie dotyczące korzystania z ICT w gospodarstwach domowych i przez osoby indywidualne (2014 r.)).
Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64.

⁶ Zob. zwłaszcza grupa ekspertów ds. umów dotyczących przetwarzania w chmurze; szczegółowe informacje o składzie grupy ekspertów i protokoły ze spotkań dostępne są na: http://ec.europa.eu/justice/contract/cloud-computing/expert-group/index_en.htm.

⁷ Dz.U. L 95 z 21.4.1993, s. 29.

informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego⁸, która między innymi częściowo ustanawia zharmonizowane przepisy dotyczące umów elektronicznych.

Wniosek jest zgodny z istniejącymi przepisami unijnymi dotyczącymi prawa właściwego i jurysdykcji na jednolitym rynku cyfrowym⁹. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych¹⁰ oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I)¹¹, zawierające przepisy dotyczące ustalania właściwej jurysdykcji i prawa właściwego, mają zastosowanie także w środowisku cyfrowym. Te akty prawne zostały przyjęte niedawno, w związku z czym w procesie ustawodawczym uwzględniono już kwestie związane z internetem. Niektóre przepisy uwzględniają transakcje internetowe, zwłaszcza przepisy dotyczące umów konsumenckich. Celem tych przepisów jest ochrona konsumentów między innymi na jednolitym rynku cyfrowym poprzez zapewnienie im możliwości korzystania z praw państwa członkowskiego, w którym mają miejsce stałego pobytu, a których nie można uchylić. Obowiązujące obecnie przepisy dotyczące prywatnego prawa międzynarodowego w połączeniu z planowanymi przepisami dotyczącymi umów na zakup treści cyfrowych przedstawionymi w niniejszym wniosku stanowią jasne ramy prawne dla zakupów i sprzedaży na europejskim rynku cyfrowym, przy uwzględnieniu zarówno interesów konsumentów, jak i przedsiębiorców. W związku z tym niniejszy wniosek ustawodawczy nie wymaga wprowadzania żadnych zmian do unijnego prywatnego prawa międzynarodowego, w tym do rozporządzenia (WE) nr 593/2008 (Rzym I).

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Celem strategii jednolitego rynku cyfrowego jest usunięcie wszystkich głównych przeszkód stojących na drodze rozwoju transgranicznego handlu elektronicznego na jednolitym rynku cyfrowym w sposób kompleksowy. W związku z tym wniosek powinien być rozpatrywany w kontekście jego kompleksowości. Strategia obejmuje między innymi inicjatywy związane z możliwością transgranicznego przenoszenia treści, rolą platform, swobodnym przepływem danych, europejską chmurą, obciążeniami związanymi z podatkiem VAT i dostawą przesyłek. W kontekście możliwości transgranicznego przenoszenia treści oraz europejskiej chmury w strategii przewidziano zdecydowane działania w celu zapewnienia możliwości przenoszenia i interoperacyjności treści, co jest kluczowe dla dostarczania treści cyfrowych w Unii. Strategia obejmuje także inicjatywy związane z egzekwowaniem/dochodzeniem roszczeń, tj. uruchomienie platformy internetowego rozstrzygania sporów (ODR)¹² oraz przegląd rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów („rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów”)¹³. Przepisy dotyczące prawa umów w pełni zharmonizowane na poziomie Unii ułatwią w szczególności koordynację działań w zakresie egzekwowania

8 Dz.U. L 178, z 17.7.2000, s. 1.

9 Szczegółowe wyjaśnienia unijnych przepisów dotyczących prawa właściwego oraz jurysdykcji na jednolitym rynku cyfrowym znajdują się w załączniku 7 do dokumentu roboczego służb Komisji zawierającego ocenę skutków będącą dokumentem uzupełniającym do wniosku w sprawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów zawieranych przez internet lub w inny sposób na odległość, SWD (2015) 275.

10 Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1.

11 Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6.

12 Rozporządzenie (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich) Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 1.

13 Dz.U. L 364 z 9.12.2004, s. 1.

przepisów prawa podejmowanych przez organy współpracujące w zakresie ochrony konsumentów¹⁴. Wniosek jest także zgodny z ogólnymi unijnymi ramami prawnymi w zakresie ochrony praw autorskich i nie narusza żadnych praw ani zobowiązań wynikających z prawa autorskiego.

Poza tym kwestie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych są regulowane przez dyrektywę 1995/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych¹⁵ oraz dyrektywę 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej¹⁶. Obie dyrektywy mają pełne zastosowanie do dostarczania treści cyfrowych i stanowią unijne ramy prawne dla danych osobowych. Zastosowanie i wdrożenie niniejszego wniosku powinno być w pełni zgodne z tymi ramami prawnymi.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę prawną dla niniejszego wniosku stanowi art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a jego głównym celem jest poprawa warunków tworzenia i funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Przedsiębiorcy dostarczający treści cyfrowe konsumentom z innych państw członkowskich napotykają trudności powodowane przez różnice w bezwzględnie obowiązujących przepisach dotyczących umów konsumenckich. Umowy o dostarczanie treści cyfrowych są kategoryzowane inaczej w różnych państwach członkowskich. W zależności od państwa umowy te mogą być traktowane jako umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług albo umowy wypożyczenia. Poza tym umowy o dostarczanie treści cyfrowych mogą być kategoryzowane inaczej w tym samym państwie członkowskim w zależności od rodzaju treści¹⁷. W rezultacie prawa, obowiązki oraz środki zaradcze przysługujące konsumentom w danym kraju w związku z treściami cyfrowymi są różne w różnych państwach członkowskich. Niektóre z tych przepisów krajowych są względnie wiążące i mogą być zmieniane przez strony umowy, podczas gdy inne są bezwzględnie obowiązujące.

Poza tym kilka państw członkowskich niedawno wprowadziło bezwzględnie obowiązujące przepisy dotyczące umów o dostarczanie treści cyfrowych albo rozpoczęło prace przygotowawcze w tym kierunku. Jednak te przepisy krajowe różnią się zarówno pod względem zakresu, jak i treści. Pozostałe państwa członkowskie prawdopodobnie także podejmą podobne kroki. Jeśli Unia nie podejmie działań w tym zakresie, przedsiębiorcy będą w coraz większym stopniu narażeni na problemy wynikające z różnic w bezwzględnie

¹⁴ Na mocy tej dyrektywy zmienione zostanie rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów poprzez odniesienie w treści niniejszej dyrektywy do załącznika do powyższego rozporządzenia umożliwiającego skoordynowane egzekwowanie przepisów prawa przez organy ochrony konsumenta w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

¹⁵ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31-50 [która zostanie zastąpiona ogólnym rozporządzeniem w sprawie ochrony danych] oraz dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej).

¹⁶ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37-47.

¹⁷ Comparative Study on cloud computing contracts (2014) DLA Piper, p.33 and seq.; (Studium porównawcze umów na przetwarzanie w chmurze (2014) DLA Piper, s. 33 i nast.); Analysis of the applicable legal frameworks and suggestions for the contours of a model system of consumer protection in relation to digital content contracts; (Analiza obowiązujących ram prawnych i propozycje projektu modelowego systemu ochrony konsumentów przy umowach dotyczących treści cyfrowych); Uniwersytet w Amsterdamie: Centrum Badań nad Europejskim Prawem Umów (CSECL), Instytut Prawa Dotyczącego Informacji (IVIIR); Amsterdamskie Centrum Prawa i Ekonomii (ACLE), s. 32 i nast.

obowiązujących przepisach dotyczących umów konsumenckich o dostarczanie treści cyfrowych.

Obecna i przyszła fragmentacja stwarza przedsiębiorcom trudności w transgranicznej sprzedaży związane z kosztami wynikającymi z prawa umów. Jednocześnie przedsiębiorcy nie mają pewności co do swoich praw i obowiązków. Ma to bezpośredni wpływ na tworzenie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego i negatywnie wpływa na konkurencję. Ze względu na heterogeniczność internetowego rynku treści cyfrowych rynek miałby duże trudności w samodzielnym poradzeniu sobie z tą fragmentacją.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej.

Cele objęte niniejszym wnioskiem nie mogą zostać w wystarczającym stopniu osiągnięte przez państwa członkowskie.

Ogólnym celem inicjatywy jest wyeliminowanie barier w świecie internetu wynikających z prawa umów konsumenckich oraz pomoc w tworzeniu prawdziwego jednolitego rynku cyfrowego z korzyścią dla przedsiębiorców i konsumentów. Państwa członkowskie nie są w stanie, działając z własnej inicjatywy, usunąć w wystarczającym stopniu tych barier między przepisami krajowymi. Lepiej dokonać tego poprzez inicjatywę na poziomie Unii.

Inicjatywa ma na celu zapewnienie konsumentom konkretnych praw w sposób skoordynowany oraz stworzenie warunków pewności prawa dla przedsiębiorców, którzy chcą sprzedawać treści cyfrowe w innych państwach członkowskich. Państwa członkowskie, opracowując niezależnie od siebie konkretne przepisy dotyczące dostarczania treści cyfrowych, nie byłyby w stanie zapewnić spójności przepisów krajowych z ustawodawstwem innych państw członkowskich. Z tego względu inicjatywa na poziomie Unii pomogłaby zapewnić spójne opracowanie konkretnych praw konsumentów w odniesieniu do treści cyfrowych.

Działanie na poziomie Unii byłoby bardziej skuteczne niż działania na poziomie poszczególnych państw.

Co więcej, inicjatywa na poziomie Unii zapewni spójne stosowanie praw konsumentów, dając jednocześnie gwarancję, że konsumenci w całej Unii będą korzystali z równie wysokiego poziomu ochrony. W ten sposób stworzone zostaną warunki pewności prawa dla przedsiębiorców, którzy chcą sprzedawać treści cyfrowe w innych państwach członkowskich. Taka inicjatywa zapewni też zgodność podstaw prawnych dla koordynacji egzekwowania prawa, ponieważ odniesienie do proponowanej dyrektywy zostanie włączone do załącznika do rozporządzenia (WE) nr 2006/2004¹⁸ w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów. Poza tym proponowane spójne, w pełni zharmonizowane przepisy zdecydowanie ułatwią egzekwowanie prawodawstwa unijnego z korzyścią dla konsumentów. Taki efekt może zostać osiągnięty jedynie przez działanie na poziomie UE.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej, ponieważ nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów.

Wniosek nie dotyczy harmonizacji wszystkich aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych. Planowane uregulowania nie obejmą na przykład przepisów dotyczących zawierania umów. W inicjatywie skupiono się na ukierunkowanej harmonizacji na poziomie

18

Dz.U. L 364 z 9.12.2004, s.1.

Unii jedynie tych bezwzględnie obowiązujących praw unijnych konsumentów wynikających z umowy, które są kluczowe dla transgranicznej sprzedaży internetowej i które zostały uznane przez zainteresowane strony za bariery dla handlu, a także które są konieczne do budowania zaufania konsumentów dokonujących internetowych zakupów produktów z zagranicy. Co więcej, dzięki wyborowi formy prawnej dyrektywy, a nie rozporządzenia, ingerencja w przepisy krajowe będzie zdecydowanie mniejsza (więcej informacji w następnym punkcie — „Wybór instrumentu”), ponieważ państwa członkowskie będą miały swobodę w zakresie sposobu wdrożenia nowych zasad do prawa krajowego.

- **Wybór instrumentu**

Komisja przedstawia dwie dyrektywy wprowadzające pełną harmonizację: dyrektywę w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych oraz dyrektywę w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów zawieranych przez internet lub w inny sposób na odległość.

Forma prawna dyrektywy daje państwom członkowskim swobodę w zakresie sposobu wdrożenia nowych zasad do prawa krajowego. Na przykład we wniosku nie określono, czy umowa o dostarczanie treści cyfrowych ma być traktowana jako umowa sprzedaży, umowa świadczenia usług, umowa wypożyczenia czy też umowa *sui generis*. Decyzję podejmą państwa członkowskie. Forma prawna rozporządzenia wymagałaby dużo bardziej szczegółowego i kompleksowego reżimu niż dyrektywa, tak aby rozporządzenie mogło być bezpośrednio stosowane. Skutkowałoby to zdecydowanie większym stopniem ingerencji w przepisy krajowe. Mogłoby to także stanowić zagrożenie dla przyszłej aktualności instrumentu, ponieważ w przeciwieństwie do dyrektywy poziom szczegółowości rozporządzenia nie zostawia marginesu potrzebnego na dostosowanie wdrożenia w pełni zharmonizowanych przepisów do rynku, na którym zmiany technologiczne i handlowe zachodzą bardzo szybko, a rynek treści cyfrowych właśnie taki jest.

Wybór pełnej harmonizacji zapewni proste i nowoczesne przepisy, które wyeliminują bariery wynikające z prawa umów oraz stworzą sprzyjające ramy prawne dla przedsiębiorców, jednocześnie zapewniając konsumentom w całej Unii równie wysoki poziom ochrony.

Niewiążący instrument, taki jak dobrowolnie stosowany wzór umowy, nie pozwoliłby osiągnąć celu zakładającego poprawę tworzenia i funkcjonowania rynku wewnętrznego. Przedsiębiorcy wciąż musieliby stosować się do różnych bezwzględnie obowiązujących przepisów krajowych w kraju zamieszkania konsumenta, w przypadku gdy przepisy te dawałyby wyższy poziom ochrony konsumentów niż wzór umowy. Oznaczałoby to dla nich dodatkowe koszty wynikające z prawa umów.

3. WYNIKI OCEN EX-POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Proces konsultacji

Przygotowano szeroko zakrojone konsultacje, aby zapewnić liczne uczestnictwo na każdym etapie cyklu polityki dla niniejszej inicjatywy. Strategia konsultacji opiera się na połączeniu konsultacji publicznych i ukierunkowanych. Komisja starała się uzyskać szerokie i wyważone spektrum opinii poprzez umożliwienie wypowiedzenia się wszystkim stronom, których te kwestie dotyczą (przedsiębiorcom, konsumentom, organom krajowym, przedstawicielom środowisk prawniczych i akademickich)¹⁹.

¹⁹

Więcej informacji o konsultacjach pod adresem: http://ec.europa.eu/justice/newsroom/contract/opinion/index_en.htm.

- Konsultacje publiczne: otwarte dwunastotygodniowe internetowe konsultacje publiczne, w ramach których wpłynęło 189 odpowiedzi od przedstawicieli wszystkich kategorii zainteresowanych stron z całej Unii.

- Konsultacje ukierunkowane: grupa konsultacyjna zainteresowanych stron składała się z 22 organizacji reprezentujących szerokie spektrum interesów. Grupa odbyła siedem spotkań.

Między czerwcem a sierpniem 2015 r. przeprowadzono także pogłębione wywiady z przedsiębiorcami w celu zgromadzenia danych na temat kosztów związanych z prawem umów ponoszonych przy sprzedaży za granicę.

W ramach strategii jednolitego rynku cyfrowego w 2015 r. przeprowadzono dwa badania, badanie konsumentów²⁰ oraz badanie przedsiębiorców²¹, aby zebrać dane potrzebne do określenia najważniejszych barier transgranicznych dla jednolitego rynku cyfrowego.

W ramach badania gospodarki dotyczącego konsumenckich treści cyfrowych zapytano konsumentów i przedsiębiorców o rodzaje problemów, z jakimi się stykają podczas zakupu treści cyfrowych²².

- Konsultacje z państwami członkowskimi: między czerwcem a październikiem 2015 r. zorganizowano trzy spotkania robocze z państwami członkowskimi. Istotne kwestie zostały także omówione z krajowymi organami egzekwowania prawa podczas spotkania komitetu ochrony praw konsumentów (kwiecień 2015 r.) oraz krajowymi organami odpowiedzialnymi za politykę konsumencką na spotkaniu sieci ds. polityki konsumenckiej (maj 2015 r.).

Podsumowanie wyników

Większość przedsiębiorców prowadzących działalność o profilu ogólnym widzi potrzebę działania ze strony Unii w formie pełnej harmonizacji, chociaż opinie przedstawicieli branży IT i zawodów prawniczych są bardziej podzielone. Organizacje konsumenckie także zauważają potrzebę działania i wspierają pełną harmonizację pod warunkiem, że zapewni ona wysoki poziom ochrony konsumentów. Większość państw członkowskich, które wypowiedziały się w sprawie treści cyfrowych, także oczekuje działań na poziomie Unii. Niektóre z nich opowiadają się za pełną harmonizacją lub za ukierunkowaną pełną harmonizacją. Pozostałe państwa członkowskie są za skuteczniejszym egzekwowaniem i oceną istniejących przepisów. Wiele państw zgłosiło potrzebę zapewnienia zgodności między przepisami dotyczącymi towarów i treści cyfrowych.

Zdecydowana większość respondentów popiera podejście uwzględniające jedynie umowy zawierane między przedsiębiorcami a konsumentami. Podobnie zdecydowana większość konsumentów, państw członkowskich oraz przedstawicieli zawodów prawniczych opowiada się za tym, żeby planowane regulacje objęły nie tylko treści cyfrowe dostarczane za pieniądze, ale także w zamian za dane przekazywane przez konsumentów (osobiste lub inne). Zdania przedsiębiorców w tej kwestii są podzielone.

W odniesieniu do treści przepisów zarówno konsumenci, jak i przedstawiciele zawodów prawniczych twierdzą, że pierwszym środkiem zaradczym przysługującym użytkownikom powinna być możliwość rozwiązania umowy. Przedsiębiorcy z kolei podkreślają, że dostawcy treści cyfrowych powinni mieć możliwość przywrócenia zgodności treści cyfrowych, zanim

20

GfK for the European Commission, Consumer survey identifying the main cross-border obstacles to the Digital Single Market and where they matter most, 2015. (GfK dla Komisji Europejskiej, Badanie konsumentów w celu ustalenia głównych barier w sprzedaży transgranicznej na jednolitym rynku cyfrowym oraz ustalenia obszarów, gdzie bariery te mają największe znaczenie, 2015 r.)

21

Flash Eurobarometer 413 „Companies engaged in online activities” (2015) Badanie Flash Eurobarometr 413 „Przedsiębiorstwa prowadzące działalność internetową” (2015 r.) http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_413_en.pdf.

22

Economic study on consumer digital Content products, ICF International, 2015. (Badania ekonomiczne dotyczące konsumenckich treści cyfrowych, ICF International, 2015 r.).

umowa zostanie rozwiązana. Według niektórych stowarzyszeń informatycznych konsumenci powinni mieć jedynie prawo do rozwiązania umowy i otrzymania zwrotu kosztów, ale nie powinni mieć prawa domagania się przywrócenia zgodności treści cyfrowych, ponieważ dla przedsiębiorców może to być zbyt kosztowne. Inne stowarzyszenia informatyczne są zdania, że środki zaradcze przysługujące w przypadku niezgodności z umową w ogóle nie są odpowiednie do treści cyfrowych. Państwa członkowskie niemal jednogłośnie opowiadają się za przyjęciem wszystkich środków zaradczych, które mają zastosowanie do towarów. Zdecydowana większość respondentów zgadza się, że przedsiębiorcy powinni mieć możliwość zmiany cech dostarczonych treści cyfrowych pod pewnymi warunkami (jak na przykład wcześniejsze poinformowanie konsumenta) oraz że konsumenci powinni mieć możliwość rozwiązania umowy długoterminowej.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej**

Grupa ekspertów ds. umów dotyczących przetwarzania w chmurze spotkała się siedem razy, głównie w 2014 r. Grupa powstała w ramach europejskiej strategii przetwarzania w chmurze i składała się z praktyków i organizacji reprezentujących dostawców usług przetwarzania w chmurze oraz klientów korzystających z tych usług, a także przedstawicieli zawodów prawniczych i środowisk naukowych specjalizujących się w umowach o usługi przetwarzania w chmurze oraz związanych z tym kwestiach ochrony danych osobowych.

Umowy dotyczące przetwarzania w chmurze odegrały szczególnie istotną rolę w ustaleniu problemów związanych z umowami, które mają znaczenie dla niniejszej dyrektywy. Kwestie te, szczegółowo omówione przez grupę, obejmują jakość, odpowiedzialność czy też zmiany umów²³.

Komisja korzystała także z kilku badań na temat gospodarki i prawa, które sama zleciła do celów tej inicjatywy, albo powstałych w ramach strategii jednolitego rynku cyfrowego²⁴.

- **Ocena skutków**

W dniu 16 października 2015 r. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wydała wstępną opinię na temat projektu oceny skutków. Uwagi Rady zostały uwzględnione i zmieniony projekt został ponownie przedstawiony. Druga opinia, zatwierdzająca projekt oceny skutków po uwzględnieniu uwag, została wydana przez Radę w dniu 9 listopada 2015 r.²⁵.

Zmienione sprawozdanie z oceny skutków oraz streszczenie oceny skutków są opublikowane wraz z wnioskami²⁶.

23

Grupa ekspertów ds. umów dotyczących przetwarzania w chmurze; szczegółowe informacje o składzie grupy ekspertów i protokoły ze spotkań dostępne na: http://ec.europa.eu/justice/contract/cloud-computing/expert-group/index_en.htm.

24

Zob. zwłaszcza:

- GfK for the European Commission, Consumer survey identifying the main cross-border obstacles to the Digital Single Market and where they matter most, 2015 (GfK dla Komisji Europejskiej, Badanie konsumentów w celu ustalenia głównych barier w sprzedaży transgranicznej na jednolitym rynku cyfrowym oraz ustalenia obszarów, gdzie bariery te mają największe znaczenie, 2015 r.)

- Eurostat survey on ICT usage in households and by individuals (2014) (Eurostat, badanie dotyczące korzystania z ICT w gospodarstwach domowych i przez osoby indywidualne (2014 r.)).

- Comparative Study on cloud computing contracts (2014) DLA Piper, p.33 and seq.; (Studium porównawcze umów na przetwarzanie w chmurze (2014 r.) DLA Piper, s. 33 i nast.) Analysis of the applicable legal frameworks and suggestions for the contours of a model system of consumer protection in relation to digital content contracts; (Analiza obowiązujących ram prawnych i propozycje projektu modelowego systemu ochrony konsumentów przy umowach dotyczących treści cyfrowych); Uniwersytet w Amsterdamie: Centrum Badań nad Europejskim Prawem Umów (CSECL), Instytut Prawa Dotyczącego Informacji (IVIIR); Amsterdamskie Centrum Prawa i Ekonomii (ACLE), s. 32 i nast.

- Flash Eurobarometer 413 „Companies engaged in online activities” (2015) (Badanie Flash Eurobarometr 413 „Przedsiębiorstwa prowadzące działalność internetową” (2015 r.)) http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_413_en.pdf.

- Economic study on consumer digital Content products, ICF International, 2015 (Badania ekonomiczne dotyczące konsumenckich treści cyfrowych, ICF International, 2015 r.).

25

Opinia Rady ds. Kontroli Regulacyjnej jest dostępna pod adresem: http://ec.europa.eu/justice/contract/index_pl.htm.

26

Sprawozdanie z oceny skutków oraz streszczenie oceny skutków są dostępne pod adresem: http://ec.europa.eu/justice/contract/index_pl.htm.

Alternatywne rozwiązania

Poza analizą skutków nieprzeprowadzenia zmian polityki podczas oceny skutków przeanalizowano także następujące alternatywy: (i) wariant 1: ukierunkowane w pełni zharmonizowane przepisy dotyczące treści cyfrowych i towarów; (ii) wariant 2: ukierunkowane w pełni zharmonizowane przepisy dotyczące treści cyfrowych oraz zastosowanie prawa krajowego przedsiębiorcy w połączeniu z istniejącymi zharmonizowanymi przepisami dotyczącymi towarów; (iii) wariant 3: ukierunkowane w pełni zharmonizowane przepisy dotyczące treści cyfrowych bez zmiany polityki w zakresie towarów; (iv) wariant 4: minimalna harmonizacja przepisów dotyczących treści cyfrowych bez zmiany polityki w zakresie towarów; (v) wariant 5: dobrowolny europejski wzór umowy w połączeniu ze znakiem zaufania UE.

Po przeprowadzaniu analizy porównawczej wpływu tych wariantów w sprawozdaniu z oceny skutków przedstawiono wnioski, że dla osiągnięcia zakładanych celów najlepszy jest wariant 1. Ten wariant pozwoli na obniżenie kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców wynikających z prawa umów oraz ułatwi transgraniczny handel elektroniczny. Przedsiębiorcy będą mogli w dużej mierze polegać na prawie swojego kraju podczas sprzedaży transgranicznej, ponieważ główne przepisy dotyczące transgranicznego handlu będą takie same we wszystkich państwach członkowskich. Nowe przepisy dotyczące treści cyfrowych będą oznaczały dla przedsiębiorstw pewne dodatkowe koszty, jednak koszty te będą ograniczone w porównaniu z obecną sytuacją ze względu na pełną harmonizację nowych przepisów. Dzięki temu przedsiębiorcy będą mieli zapewnione pewność prawa i środowisko przyjazne dla biznesu. Konsumenci z kolei będą mieli jasno określone prawa w całej Unii i dzięki temu będą mieli większą pewność podczas transgranicznego zakupu towarów lub uzyskiwania dostępu do treści cyfrowych. Jest to sytuacja, w której wygrywają zarówno przedsiębiorcy, jak i konsumenci. Wzrośnie konkurencja, a wraz z tym obroty handlowe ogółem, dzięki czemu konsumenci będą mieli większy wybór produktów po bardziej konkurencyjnych cenach, co z kolei oznacza makroekonomiczne korzyści dla Unii.

Jeśli polityka w tym zakresie nie zostanie zmieniona, cele jednolitego rynku cyfrowego nie zostaną osiągnięte, a to mogłoby mieć negatywne skutki ekonomiczne w porównaniu z obecną sytuacją.

Wariant 2 przyniósłby pozytywny wpływ w postaci w pełni zharmonizowanych przepisów dotyczących treści cyfrowych. W przypadku towarów doprowadziłby do zwiększenia bodźców do dostaw transgranicznych, jako że przedsiębiorcy mogliby prowadzić transgraniczną sprzedaż swoich produktów wyłącznie na podstawie prawa swojego kraju. Konsumenci mogą w pewnym stopniu odnieść korzyści z większego wyboru i niższych cen. Jednak w tym wariantcie konsumenci nie mają zapewnionego wysokiego poziomu ochrony swoich praw, które zapewniałoby im ich prawo krajowe. Mogłaby także wystąpić sytuacja odwrotna: konsumenci mogliby korzystać z potencjalnie większej ochrony na mocy prawa krajowego przedsiębiorcy, jeżeli to prawo w pewnych aspektach daje większą ochronę niż prawo krajowe konsumenta.

W wariantcie 3 ujawniłby się pozytywny wpływ w pełni zharmonizowanych przepisów dotyczących treści cyfrowych, ale bariery w transgranicznym handlu wynikające z prawa umów nadal istniałyby dla towarów.

Wariant 4 z kolei oznaczałby istnienie pewnego minimum praw dla konsumentów przy umowach o dostarczanie treści cyfrowych w Unii, co do pewnego stopnia zwiększyłoby zaufanie konsumentów. Państwa członkowskie mogłyby przyjąć przepisy zapewniające większą ochronę. Jednak przy tym wariantcie nie wystąpi ograniczenie kosztów dla przedsiębiorców, którzy nadal podczas sprzedaży do innych państw członkowskich musieliby

przestrzegać różnych bezwzględnie obowiązujących przepisów krajowych dotyczących umów konsumenckich, zapewniających wyższy poziom ochrony konsumentów.

W końcu wariant 5 zapewniłby wsparcie przedsiębiorcom sprzedającym treści cyfrowe w całej Unii, a konsumentom zadowalający poziom ochrony, w dużym stopniu zależny od treści wzorcowych przepisów umownych ustalonych przez branżę oraz od stopnia wykorzystania i przyjęcia przez przedsiębiorstwa znaku zaufania UE. Konsumentom miałoby większą pewność, kupując produkty od przedsiębiorców z zagranicy, którzy posiadają znak zaufania UE. Jednakże przedsiębiorcy wciąż musieliby stosować się do różnych przepisów krajowych bezwzględnie obowiązujących w kraju zwykłego pobytu konsumenta, w przypadku gdy te przepisy dawałyby wyższy poziom ochrony konsumentów niż wzór umowy. Oznaczałoby to dla nich dodatkowe koszty wynikające z prawa umów.

Główne skutki wniosku

W ocenie skutków uwzględniono skutki obu wniosków: dyrektywy w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych oraz dyrektywy w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów zawieranych przez internet lub w inny sposób na odległość.

W wyniku obu wniosków ma dojść do wyeliminowania barier w internetowym handlu transgranicznym wynikających z prawa umów, zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorców. Usunięcie tych barier będzie stanowiło bodziec dla handlu transgranicznego: po wyeliminowaniu przeszkód wynikających z prawa umów dodatkowe 122 000 przedsiębiorstw będzie prowadzić internetową sprzedaż transgraniczną. Eksport wewnątrzymiarowy mógłby wzrosnąć o około 1 mld euro. Dzięki zwiększonej konkurencji w handlu detalicznym nastąpiłby spadek cen we wszystkich państwach członkowskich, średnio o -0,25 % na poziomie Unii. Na skutek obniżenia cen i wzrostu zaufania konsumentów wynikających z ujednolicenia praw w Unii zwiększy się popyt wśród konsumentów. Wydatki gospodarstw domowych, które odzwierciedlają poziom dobrobytu konsumentów, wzrosłyby w każdym państwie członkowskim Unii średnio o +0,23 %, co oznacza wzrost o około €18 mld euro. Liczba konsumentów, którzy zaczęliby kupować przez internet produkty z zagranicy, wzrosłaby o od 7,8 do nawet 13 mln. Średnie roczne wydatki każdego konsumenta kupującego produkty z zagranicy przez internet wzrosłyby o 40 euro. Ten wzrost podaży i popytu wpłynąłby bezpośrednio na główne zmienne makroekonomiczne w każdym państwie członkowskim, a także w całej Unii. Oczekuje się, że rzeczywisty PKB Unii wzrośnie o około 4 mld euro rocznie.

Kto i w jaki sposób odczuje skutki zmian

Na początku przedsiębiorcy poniosą pewne koszty związane z przestrzeganiem nowej dyrektywy, ale ostatecznie skorzystają z pełnej harmonizacji przepisów dotyczących eksportu towarów i treści cyfrowych do całej Unii. MŚP także zostaną objęte nowymi przepisami, ponieważ ich wyłączenie obniżyłoby zaufanie konsumentów do zakupów w MŚP. Niższy poziom ochrony konsumentów podczas zakupów w MŚP niż u dużych dostawców nie ma uzasadnienia. Poza tym wyłączenie MŚP zmniejszyłoby korzyści, jakie mogłyby one odnieść w wyniku wprowadzenia jednolitych przepisów obowiązujących w całej Unii. Wprost przeciwnie, inicjatywa przyniesie szczególne korzyści MŚP, które bardziej odczuwają koszty wynikające z dostosowywania umów do przepisów bezwzględnie obowiązujących w innych państwach członkowskich i które częściej są ograniczone do rynku krajowego, w przeciwieństwie do większych od nich konkurentów. Handel transgraniczny to dla MŚP istotna możliwość skorzystania z korzyści skali. MŚP mają problemy ze znajdowaniem klientów. Przy sprzedaży internetowej te problemy zmniejszą się, ponieważ koszty sprzedaży internetowej są niższe niż w przypadku handlu tradycyjnego.

- **Prawa podstawowe**

Niniejszy wniosek dotyczący dostarczania treści cyfrowych będzie miał pozytywny wpływ na szereg praw chronionych na mocy Karty praw podstawowych UE, w szczególności art. 38 dotyczącego ochrony konsumentów oraz art. 16 dotyczącego wolności prowadzenia działalności gospodarczej.

Ukierunkowane i w pełni zharmonizowane przepisy dotyczące treści cyfrowych przyczynią się do realizacji celu art. 38 Karty praw podstawowych UE dzięki zwiększeniu ochrony konsumentów w całej Unii, ponieważ zapewnią one unijnym konsumentom jasno określone i konkretne prawa przy zakupie treści cyfrowych lub dostępie do nich w ich kraju lub w innych państwach członkowskich.

W pełni zharmonizowane przepisy dotyczące najważniejszych aspektów dostarczania treści cyfrowych przyczynią się także do realizacji celu art. 16, ponieważ ułatwią przedsiębiorcom sprzedaż treści cyfrowych w całej Unii, zarówno w kraju, jak i w innych państwach członkowskich. Wzmocni to ich zdolność rozwoju działalności.

Wreszcie, jasno określone prawa wynikające z umowy przyczynią się do realizacji celu art. 47 (Prawo do skutecznego środka zaradczego), ponieważ w ten sposób zwiększy się zdolność skutecznego dochodzenia roszczeń przed sądami. W nowych przepisach należy jasno określić środki zaradcze przysługujące w przypadku sporów.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Państwa członkowskie będą zobowiązane przekazać Komisji środki transpozycji dyrektywy w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych. Środki te mają zawierać tekst przepisów przyjętych przez państwa członkowskie. Komisja będzie monitorować te środki, aby zapewnić ich zgodność z dyrektywą.

Komisja uruchomi program monitoringu i oceny, aby ustalić, na ile dyrektywa jest skuteczna w osiąganiu założonych celów. Wyniki oceny dostarczą danych do procesu przeglądu po pięciu latach od wejścia dyrektywy w życie, aby ocenić jej skuteczność.

- **Dokumenty wyjaśniające**

Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do przedmiotowej dyrektywy uznaje się, że złożenie takich dokumentów jest uzasadnione.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Wniosek składa się z 20 artykułów.

W artykule 1 określono przedmiot dyrektywy, czyli pełną harmonizację kluczowych przepisów dotyczących umów o dostarczanie treści cyfrowych. W artykule tym stwierdza się, że dyrektywa zawiera przepisy dotyczące zgodności treści cyfrowych, środki zaradcze

przysługujące konsumentom w przypadku braku zgodności treści cyfrowych z umową oraz niektóre aspekty prawa do rozwiązania umowy długoterminowej i zmiany treści cyfrowych.

Artykuł 2 zawiera wykaz definicji terminów używanych w dyrektywie. Niektóre definicje pochodzą z obecnego dorobku prawnego, jak na przykład definicja konsumenta, bądź też z rozporządzenia w sprawie wspólnych europejskich przepisów dotyczących sprzedaży. Inne definicje odzwierciedlają specyfikę treści cyfrowych oraz szybkie tempo ewolucji technologicznej i handlowej. Na przykład definicja treści cyfrowych jest celowo szeroka i obejmuje wszystkie rodzaje treści cyfrowych (na przykład filmy pobierane i przesyłane strumieniowo, przechowywanie w chmurze, media społecznościowe lub pliki z modelowaniem do drukowania 3D), aby zachować aktualność i uniknąć zakłóceń konkurencji oraz stworzyć równe szanse dla wszystkich.

W artykule 3 określono zakres podmiotowy i przedmiotowy dyrektywy na podstawie jej przedmiotu. Dyrektywa obejmuje jedynie transakcje między przedsiębiorcami i konsumentami. Problemy wynikające z prawa umów w relacjach między przedsiębiorcami, zwłaszcza w odniesieniu do konkretnych potrzeb MŚP, zostały dostrzeżone w strategii jednolitego rynku cyfrowego i będą analizowane w kontekście innych działań zapowiedzianych w strategii. Dyrektywa ma zastosowanie do dostarczania wszelkich treści cyfrowych. Dyrektywa obejmuje także treści cyfrowe dostarczane nie tylko odpłatnie, ale także w zamian za dane przekazywane przez konsumentów (osobowe lub inne), z wyłączeniem sytuacji, gdy gromadzenie danych wynika wyłącznie z przepisów prawa. Dyrektywa nie obejmuje usług, podczas świadczenia których dominuje element działania człowieka lub umów regulujących usługi w określonych sektorach, takich jak opieka zdrowotna, usługi hazardowe lub finansowe. W artykule 3 także wyjaśniono, że w przypadku konfliktu między dyrektywą a innym aktem prawnym Unii, pierwszeństwo ma inny akt unijny. W artykule tym zwłaszcza wyraźnie stwierdzono, że dyrektywa nie narusza przepisów dotyczących ochrony danych. Wreszcie określono w nim jasno, że dyrektywa nie ma wpływu na przepisy krajowe w zakresie, w jakim nie są one przez nią uregulowane, na przykład na prawo krajowe określające obowiązki konsumenta względem dostawcy treści cyfrowych bądź też regulujące kwalifikację, tworzenie lub ważność umów.

Artykuł 4 stanowi, że dyrektywa zapewnia pełną harmonizację. Z zakresu stosowania dyrektywy wykluczono przyjęcie lub utrzymanie przez państwa członkowskie praw, które skutkowałyby wymaganiami na poziomie niższym lub wyższym niż przepisy niniejszej dyrektywy. Celem art. 4 w połączeniu z art. 1 jest także ustalenie, że w obszarach, które nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie mają swobodę ustalania krajowych rozwiązań.

W artykule 5 wyraźnie określono warunki i czas dostarczenia treści cyfrowych. Treści cyfrowe muszą zostać dostarczone konsumentowi lub osobie trzeciej, która jest operatorem fizycznej lub wirtualnej platformy umożliwiającej przetwarzanie treści cyfrowych, dostęp do nich lub ich przekazywanie konsumentowi końcowemu i z którą konsument pozostaje w stosunku umownym. Automatycznie obowiązującą zasadą powinno być, że treści cyfrowe są dostarczane niezwłocznie, o ile strony nie uzgodniły inaczej.

Artykuł 6 zawiera kryteria zgodności, zarówno umowne, jak i statutowe, według których treści cyfrowe są oceniane. Treści cyfrowe muszą przede wszystkim być zgodne z tym, co ustalono w umowie. Jeśli brak jest takich punktów odniesienia, zgodność treści cyfrowych musi być oceniana według obiektywnego kryterium, tj. muszą one okazać się zdatne do celów, do jakich zwykle służą treści cyfrowe tego samego rodzaju. W art. 6 także wyraźnie stwierdzono, że kiedy treści cyfrowe są dostarczane przez pewien czas, muszą one być

zgodne z umową przez cały okres jej trwania oraz że wersja treści cyfrowych dostarczana konsumentowi ma być także najnowszą wersją dostępną w momencie zawierania umowy.

W artykule 7 wyjaśniono, że brak zgodności treści cyfrowych wynikający z niewłaściwej integracji ze sprzętem lub oprogramowaniem konsumenta powinien być równoznaczny z niezgodnością treści cyfrowych jako takich, jeżeli przyczyna niewłaściwej integracji leży po stronie dostawcy.

Artykuł 8 zawiera dodatkowe wymogi dotyczące zgodności, zgodnie z którymi treści cyfrowe muszą być wolne od jakichkolwiek praw osób trzecich, w tym wynikających z praw własności intelektualnej.

Artykuł 9 nakłada na dostawcę ciężar dowodu w przypadku braku zgodności, chyba że środowisko cyfrowe konsumenta nie jest kompatybilne z treściami cyfrowymi. To odwrócenie ciężaru dowodu nie jest ograniczone w czasie, ponieważ treści cyfrowe nie ulegają zużyciu. W artykule 9 stwierdzono, że konsument ma współpracować z dostawcą, aby umożliwić mu określenie środowiska cyfrowego konsumenta. Obowiązek współpracy jest ograniczony do takich dostępnych dostawcy technicznych środków, które są najmniej uciążliwe dla konsumenta.

W artykule 10 określono przypadki odpowiedzialności dostawcy względem konsumenta, a mianowicie w sytuacji, gdy treści cyfrowe nie są zgodne z umową lub gdy dostawca w ogóle tych treści nie dostarczył. Uwzględniając to, że treści cyfrowe mogą być dostarczane przez pewien czas, dostawca powinien także ponosić odpowiedzialność za brak zgodności powstały w tym okresie.

W artykule 11 przyznano konsumentowi prawo do niezwłocznego rozwiązania umowy, jeśli dostawca w ogóle nie dostarczy treści cyfrowych zgodnie z art. 5.

W artykule 12 wyliczono środki zaradcze przysługujące konsumentowi w przypadku niedostarczenia treści cyfrowych lub ich niezgodności z umową. Pierwszym środkiem zaradczym przysługującym konsumentowi jest prawo do zażądania przywrócenia zgodności treści cyfrowych w rozsądnym terminie, bez poważnych niedogodności dla konsumenta lub ponoszenia jakichkolwiek kosztów. W drugiej kolejności konsument ma prawo do obniżenia ceny lub do rozwiązania umowy, jeśli niezgodność jest związana z głównymi właściwościami.

W artykule 13 wyszczególniono konsekwencje rozwiązania umowy ze względu na brak zgodności treści cyfrowych. W artykule tym określono przykładowo, że dostawca zwróci otrzymaną kwotę, a jeśli świadczeniem są dane, to powstrzyma się od wykorzystania tych danych oraz wszelkich innych informacji otrzymanych od konsumenta w zamian za treści cyfrowe. Wskazano tu także jasno, że po rozwiązaniu umowy konsument powstrzyma się od dalszego wykorzystania treści cyfrowych.

W artykule 14 ustanowiono prawo do odszkodowania ograniczone do tych przypadków, kiedy szkoda dotyczy treści cyfrowych lub sprzętu konsumenta. W artykule tym stwierdzono jednak, że to państwa członkowskie powinny określić szczegółowe warunki wykonywania prawa do odszkodowania.

W artykule 15 wyliczono warunki, na jakich dostawca może zmieniać umowę o dostarczanie treści cyfrowych w zakresie ich głównych właściwości. Są to na przykład wcześniejsza zgoda i uprzednie powiadomienie konsumenta lub prawo konsumenta do rozwiązania umowy.

W artykule 16 ustanowiono warunki, na jakich konsument ma prawo do rozwiązania umowy zawartej na czas nieokreślony lub na okres dłuższy niż 12 miesięcy i tym samym do zmiany dostawcy. Przykładowo, konsument powiadamia dostawcę o rozwiązaniu umowy na 14 dni

przed terminem jej rozwiązania. W artykule 16 wymieniono także konsekwencje rozwiązania umowy długoterminowej. W artykule tym określono również, że dostawca powstrzyma się od wykorzystania jakichkolwiek danych oraz wszelkich innych informacji otrzymanych od konsumenta w zamian za treści cyfrowe.

W artykule 17 zapewniono dostawcy prawo do dochodzenia roszczeń, jeśli odpowiedzialność dostawcy względem konsumenta za brak zgodności lub niedostarczenie treści cyfrowych była spowodowana działaniem lub zaniechaniem osoby na wcześniejszych etapach łańcucha umów. Sposoby egzekwowania tego prawa zostaną ustalone w przepisach krajowych przez państwa członkowskie.

W artykule 18 zobowiązano państwa członkowskie do zapewnienia odpowiednich i skutecznych środków zapewniających przestrzeganie przepisów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 19 zawiera klauzulę dotyczącą bezwzględnie obowiązującego charakteru przepisów prawa umów konsumenckich, tj. ustalono w nim, że jakiekolwiek odstępstwo od wymogów zawartych w tej dyrektywie na niekorzyść konsumenta nie jest dla konsumenta wiążące

W artykule 20 wprowadzono poprawki do innych aktów prawnych Unii. Zmieniono dyrektywę 1999/44/WE tak, aby oba instrumenty się nie pokrywały. W artykule 20 także dodano odniesienie do niniejszej dyrektywy w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 w celu ułatwienia transgranicznej współpracy w egzekwowaniu przepisów tej dyrektywy. W artykule tym dodano także odniesienie do niniejszej dyrektywy w załączniku I do dyrektywy 2009/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁷, tak aby zapewnić ochronę zbiorowych interesów konsumentów określonych w niniejszej dyrektywie.

W artykule 21 określono termin transpozycji dyrektywy przez państwa członkowskie.

W artykule 22 nałóżono na Komisję obowiązek przeglądu stosowania niniejszej dyrektywy nie później niż pięć lat po jej wejściu w życie.

W artykule 23 określono datę wejścia dyrektywy w życie.

W artykule 24 określono jej adresatów.

²⁷

Dz.U. L 110 z 1.5.2009, s. 30.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²⁸,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Potencjał wzrostu handlu elektronicznego nie jest jeszcze w pełni wykorzystany. Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy²⁹ w sposób kompleksowy zajmuje się istotnymi barierami dla rozwoju transgranicznego handlu elektronicznego w Unii, aby uwolnić jego potencjał. W celu wspierania unijnej gospodarki cyfrowej oraz ogólnego wzrostu gospodarczego konieczne jest zapewnienie konsumentom lepszego dostępu do treści cyfrowych, a przedsiębiorcom ułatwienie dostarczania tych treści.
- (2) Dla osiągnięcia prawdziwie jednolitego rynku cyfrowego konieczna jest harmonizacja niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych, przyjmując jako podstawę wysoki poziom ochrony konsumenta.
- (3) Najważniejszymi przeszkodami dla rozwoju dostarczania treści cyfrowych są różnice w bezwzględnie obowiązujących przepisach krajowych dotyczących prawa umów konsumenckich oraz brak jasno określonych przepisów prawa umów. Na poziomie unijnym istnieje bardzo niewiele przepisów dostosowanych do dostarczania treści cyfrowych. Przedsiębiorcy ponoszą dodatkowe koszty wynikające z różnic między bezwzględnie obowiązującymi przepisami krajowymi dotyczącymi prawa umów konsumenckich oraz niepewności prawa przy sprzedaży treści cyfrowych za granicę. Poza tym przedsiębiorcy ponoszą koszty dostosowywania swoich umów do bezwzględnie obowiązujących przepisów dotyczących dostarczania treści cyfrowych, które pojawiły się w kilku państwach członkowskich. Prowadzi to do różnic między przepisami krajowymi regulującymi te umowy, zarówno co do zakresu, jak i ich treści. W państwach członkowskich, w których nie wprowadzono jeszcze konkretnych przepisów dotyczących dostarczania treści cyfrowych, przedsiębiorcy, którzy chcą prowadzić sprzedaż za granicę, działają w sytuacji niepewności, ponieważ często nie wiedzą, jakie przepisy dotyczące treści cyfrowych obowiązują w danym państwie

28

Dz.U. C z , s .

29

COM (2015) 192 final.

członkowskim, do którego chcą eksportować te treści, jaka jest treść tych przepisów ani czy są one bezwzględnie obowiązujące.

- (4) Konsumenci nie czują się pewnie, kupując produkty z innego kraju, zwłaszcza przez internet. Jednym z głównych czynników powodujących tę niepewność jest brak pewności co do tego, jakie podstawowe prawa wynikające z umowy im przysługują, oraz brak jasno określonych ram prawnych dla umów dotyczących treści cyfrowych. Wielu nabywców tych treści doświadcza problemów z ich jakością lub dostępem do nich. Mogą na przykład otrzymać niewłaściwe albo wadliwe treści cyfrowe lub mogą nie być w stanie uzyskać do nich dostępu. W efekcie konsumenci ponoszą straty nie tylko finansowe.
- (5) Aby zaradzić tym problemom, zarówno przedsiębiorcy, jak i konsumenci powinni mieć możliwość opierania się na w pełni zharmonizowanych przepisach dotyczących dostarczania treści cyfrowych, które wyznaczałyby prawa wynikające z umowy kluczowe dla tego rodzaju transakcji, takie same w całej Unii.
- (6) W pełni zharmonizowane przepisy prawa umów konsumenckich, takie same we wszystkich państwach członkowskich, ułatwią przedsiębiorcom transgraniczne oferowanie treści cyfrowych. Zapewni im to stabilne otoczenie prawne dla sprzedaży przez internet lub w inny sposób na odległość na terenie innych państw członkowskich. Przepisy w pełni zharmonizowane w całej Unii, odnoszące się konkretnie do treści cyfrowych, wyeliminują złożoność wynikającą z różnic w przepisach krajowych, które obecnie regulują umowy o dostarczanie treści cyfrowych. Zapobiegnie to także fragmentacji prawnej, która powstałaby w wyniku przyjęcia nowych przepisów krajowych dotyczących treści cyfrowych.
- (7) W pełni zharmonizowane prawa w zakresie treści cyfrowych przyniosą także korzyści konsumentom poprzez zapewnienie wysokiego poziomu ochrony. Konsumenci będą mieli jasno określone prawa w związku z otrzymaniem treści cyfrowych lub dostępem do nich w całej Unii. Wzmocni to ich pewność podczas zakupów treści cyfrowych. Zmiany przyczynią się także do ograniczenia szkód, które obecnie ponoszą konsumenci, ponieważ zostaną ustalone jasne prawa, co pozwoli konsumentom na rozwiązanie pojawiających się problemów z treściami cyfrowymi.
- (8) Niniejsza dyrektywa powinna w pełni zharmonizować najważniejsze przepisy, które do tej pory nie zostały uregulowane na poziomie Unii. W związku z tym w dyrektywie zawarto przepisy dotyczące zgodności treści cyfrowych, środków zaradczych przysługujących konsumentom w przypadku braku zgodności treści cyfrowych z umową oraz pewnych sposobów korzystania z tych środków. W niniejszej dyrektywie powinno się także zapewnić harmonizację niektórych aspektów prawa do rozwiązania umowy długoterminowej i zmiany treści cyfrowych.
- (9) Pełna harmonizacja wszelkich wymogów związanych z zagadnieniami uregulowanymi w niniejszej dyrektywie uniemożliwia państwom członkowskim ustalenie dodatkowych warunków formalnych lub materialnych w zakresie zastosowania dyrektywy, takich jak na przykład maksymalny okres zaistnienia niezgodności, zobowiązanie konsumenta do poinformowania dostawcy o stwierdzonej niezgodności w określonym terminie lub zobowiązanie konsumenta do płacenia za korzystanie z treści cyfrowych do momentu rozwiązania umowy ze względu na brak zgodności.
- (10) Dyrektywa nie może mieć wpływu na przepisy krajowe w zakresie, w jakim określone zagadnienia, takie jak obowiązki konsumenta względem dostawcy treści cyfrowych bądź też prawna kwalifikacja, tworzenie i ważność albo legalność umów, nie są przez

nią uregulowane. Państwa członkowskie powinny mieć również swobodę ustalania przepisów dotyczących szczegółowych warunków wykonywania tych praw, takich jak prawo do odszkodowania w zakresie nieobjętym niniejszą dyrektywą bądź też przepisy określające skutki rozwiązania umowy mające zastosowanie obok przepisów dotyczących dokonywania zwrotu uregulowanych niniejszą dyrektywą.

- (11) Dyrektywa ta jest odpowiedzią na problemy dotyczące poszczególnych kategorii treści cyfrowych i ich dostarczania. W celu uwzględnienia szybkiego rozwoju technologicznego oraz w celu zachowania aktualności pojęcia treści cyfrowych w przyszłości, pojęcie to używane w niniejszej dyrektywie powinno być szersze niż w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE³⁰. Powinno ono zwłaszcza obejmować usługi umożliwiające tworzenie, przetwarzanie lub przechowywanie danych. Treści cyfrowe mogą być dostarczane na wiele sposobów: na trwałym nośniku, pobierane przez konsumentów na ich własne urządzenia, przesyłane strumieniowo, w formie dostępu do treści cyfrowych przechowywanych w chmurze obliczeniowej lub dostępu do mediów społecznościowych. Niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie do wszelkich treści cyfrowych, niezależnie od nośnika użytego do ich przekazania. W przypadku rynku technologii, które tak szybko się zmieniają, wyróżnienie poszczególnych kategorii nie jest wskazane, bowiem wówczas dyskryminacja niektórych dostawców byłaby praktycznie nie do uniknięcia. Dostawcy różnych kategorii treści cyfrowych powinni mieć zapewnione równe szanse. Dyrektywa nie powinna mieć jednak zastosowania do treści cyfrowych zawartych w rzeczach materialnych w taki sposób, że funkcjonują one jako ich integralna część, a ich funkcje są podporządkowane głównym funkcjonalnościom tychże towarów.
- (12) Aby spełnić oczekiwania konsumentów i zapewnić jasne i proste ramy prawne dla dostarczania treści cyfrowych oferowanych na trwałym nośniku, w kontekście wymagań co do zgodności i środków zaradczych przysługujących konsumentom w przypadku niezgodności niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do produktów takich, jak płyty DVD i CD, na których treści cyfrowe zamieszczono w taki sposób, jakby były one tylko nośnikiem treści cyfrowych. Dyrektywa powinna mieć zastosowanie do treści cyfrowych dostarczonych na trwałym nośniku, niezależnie od tego, czy zostały sprzedane na odległość czy przy fizycznej obecności stron, aby uniknąć różnicowania prawa dla różnych kanałów dystrybucji. Dyrektywa 2011/83 powinna mieć nadal zastosowanie do tych towarów, włącznie ze zobowiązaniami dotyczącymi dostarczania towarów, środków zaradczych przysługujących w przypadku niedostarczenia, a także charakteru umowy, na podstawie której towary te są dostarczane. Dyrektywa także nie narusza praw związanych z dystrybucją tych towarów zgodnie z prawami autorskimi.
- (13) W gospodarce cyfrowej wartość informacji o poszczególnych osobach jest coraz częściej postrzegana przez uczestników rynku jako porównywalna z wartością pieniężną. Treści cyfrowe są często dostarczane nie w zamian za pieniądze, ale za inne świadczenie niż zapłata ceny, tj. za dostęp do danych osobowych lub innych danych. Taki model biznesowy występuje w różnych formach w znacznej części rynku. Gdyby wprowadzono zróżnicowanie w oparciu o rodzaj świadczenia, doprowadziłoby to do dyskryminacji niektórych modeli biznesowych i stanowiłoby dla przedsiębiorstw nieuzasadniony bodziec do oferowania treści cyfrowych w zamian za dane. Należy zapewnić równe szanse wszystkim modelom. Poza tym wady w działaniu treści cyfrowych dostarczonych w zamian za inne świadczenie niż zapłata ceny mogłyby

30

Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64.

mieć wpływ na interesy ekonomiczne konsumentów. Z tego względu stosowanie przepisów dyrektywy nie powinno być zależne od sposobu zapłaty za dane treści cyfrowe.

- (14) W odniesieniu do treści cyfrowych dostarczonych nie w zamian za pieniądze, ale za inne świadczenie niż zapłata ceny, niniejsza dyrektywa ma zastosowanie tylko do umów, w których dostawca zwraca się do konsumenta o dostarczenie danych, a konsument aktywnie przekazuje dostawcy, bezpośrednio lub pośrednio, dane, takie jak imię i nazwisko, adres e-mail lub zdjęcia, na przykład poprzez indywidualną rejestrację lub na podstawie umowy zezwalającej na dostęp do zdjęć konsumenta. Dyrektywa nie ma zastosowania do sytuacji, gdy dostawca gromadzi dane niezbędne do funkcjonowania treści cyfrowych zgodnie z umową, takie jak na przykład dane o geolokalizacji, jeśli jest to konieczne do prawidłowego działania aplikacji mobilnej, lub wyłącznie dla celów spełnienia wymogów prawnych danego kraju, na przykład gdy rejestracja konsumenta jest wymagana przez właściwe prawa dla względów bezpieczeństwa i identyfikacji. Dyrektywa nie ma także zastosowania w sytuacjach, gdy dostawca gromadzi informacje, w tym dane osobowe, takie jak adres IP, lub inne automatycznie generowane informacje, takie jak informacje gromadzone i przekazywane przez pliki cookie, bez aktywnego dostarczania tych danych przez konsumenta, nawet jeśli konsument wyraził zgodę na użycie plików cookie. Nie ma ona także zastosowania w sytuacjach, gdy konsument jest wystawiony na działanie reklamy wyłącznie w celu uzyskania dostępu do treści cyfrowych.
- (15) Treści generowane przez konsumentów powinny być traktowane w taki sam sposób, jak inne treści cyfrowe dostarczane lub przechowywane przez konsumentów w czasie trwania umowy, takie jak pliki muzyczne i pliki wideo, zdjęcia, gry lub aplikacje. Treści generowane przez konsumenta obejmują szereg form, w tym obrazy cyfrowe, pliki wideo i pliki audio, blogi, fora dyskusyjne, formaty do współpracy oparte na tekście, posty, czaty, tweety, rejestry, podcasty, treści tworzone na urządzeniach przenośnych, treści tworzone w internetowym środowisku wirtualnym, rankingi i listy odnośników odsyłających do treści internetowych.
- (16) Aby zapewnić wspólny zestaw praw konsumentom oraz równe szanse wszystkim przedsiębiorcom, konsumenci powinni mieć zapewnione takie same środki zaradcze w przypadku treści cyfrowych niezgodnych z umową, niezależnie od tego, jak te treści powstały. W związku z tym dyrektywa ma zastosowanie także do umów o opracowanie treści cyfrowych zgodnie ze szczegółowymi wytycznymi konsumenta, w tym oprogramowania dostosowanego do potrzeb konsumenta. Niniejsza dyrektywa powinna także obejmować dostarczanie plików zawierających modelowanie wizualne do drukowania 3D. Nie powinna ona jednak obejmować swoim zakresem rzeczy materialnych wytworzonych przy wykorzystaniu technologii drukowania 3D ani szkód na tych rzeczach.
- (17) Treści cyfrowe są niezwykle ważne w kontekście internetu rzeczy (Internet of Things). Jednak wydaje się właściwe, żeby kwestie związane z odpowiedzialnością w kontekście internetu rzeczy, w tym odpowiedzialność za dane i umowy urządzenie-urządzenie, zostały uregulowane odrębnie.
- (18) Umowy mogą zawierać wzorce umowne dostawcy, które muszą być zaakceptowane przez konsumenta. Dla niektórych treści cyfrowych dostawcy często opisują usługę i jej mierzalne parametry w umowie o gwarantowanym poziomie usług. Umowy o gwarantowanym poziomie usług zasadniczo stanowią załącznik do głównej umowy i są istotnym elementem stosunków umownych między dostawcą a konsumentem.

Definicja umowy zawarta w niniejszej dyrektywie powinna obejmować takie umowy, w związku z czym powinny one być zgodne z zasadami określonymi poniżej.

- (19) Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie jedynie do tych usług, których głównym przedmiotem jest dostarczanie treści cyfrowych. Z tego względu dyrektywa nie ma zastosowania do usług, które są świadczone osobiście przez dostawcę, a środki cyfrowe służą jedynie do uzyskania dostępu lub do dostarczenia usługi, takie jak na przykład tłumaczenie oferowane przez osobę albo inne profesjonalne usługi doradcze, gdzie jedynie efekt usługi jest dostarczany konsumentowi za pomocą środków cyfrowych.
- (20) W przypadku gdy w ramach umowy lub pakietu umów oferowane są treści cyfrowe w połączeniu z innymi usługami, takimi jak usługi telekomunikacyjne lub w połączeniu z towarami, które nie działają jedynie jako nośnik treści cyfrowych, niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie jedynie do treści cyfrowych będących elementami sprzedaży wiązanej. Pozostałe elementy powinny podlegać innym właściwym uregulowaniom.
- (21) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania do praw autorskich ani innych aspektów praw własności intelektualnej związanych z dostarczaniem treści cyfrowych. W związku z tym dyrektywa jest bez uszczerbku dla żadnych praw ani obowiązków wynikających z prawa autorskiego lub z praw własności intelektualnej.
- (22) Kwestie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych są regulowane jedynie przez dyrektywę 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³¹ oraz dyrektywę 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³². Obie dyrektywy mają pełne zastosowanie w kontekście umów o dostarczanie treści cyfrowych. Obie dyrektywy mają pełne zastosowanie do dostarczania treści cyfrowych i stanowią unijne ramy prawne dla danych osobowych. Wdrożenie i stosowanie niniejszej dyrektywy powinno być w pełni zgodne z tymi ramami prawnymi.
- (23) Treści cyfrowe mogą docierać do konsumentów na różne sposoby. Właściwe jest więc ustanowienie prostych i jasnych przepisów dotyczących sposobu i czasu wykonania przez dostawcę głównego świadczenia, tj. dostarczenia konsumentowi treści cyfrowych. Biorąc pod uwagę, że dostawca nie jest zasadniczo odpowiedzialny za działania lub zaniechania dostawcy internetu lub platformy elektronicznej wybranych przez konsumenta celem dostarczenia treści cyfrowych, wystarczy, jeśli dostawca dostarczy dane treści cyfrowe tej osobie trzeciej. W odniesieniu do czasu dostarczenia, zgodnie z rynkowymi praktykami i możliwościami technicznymi, treści cyfrowe powinny być dostarczone niezwłocznie, chyba że strony zdecydują inaczej, aby uwzględnić także inne modele dostarczania.
- (24) W celu wspierania innowacyjności na jednolitym rynku cyfrowym oraz w celu uwzględnienia postępu technologicznego przejawiającego się we wciąż zmieniających się cechach treści cyfrowych, jest także uzasadnione, żeby treści cyfrowe były przede wszystkim zgodne z umową.
- (25) W przypadku gdy w umowie nie określono w sposób wystarczająco jasny i kompleksowy punktów odniesienia do ustalenia zgodności treści cyfrowych z umową, konieczne jest ustalenie obiektywnych kryteriów zgodności, żeby konsumenci nie zostali pozbawieni swoich praw. W takich przypadkach zgodność z umową powinna

31

Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31-50 [zostanie zastąpiona ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych].

32

Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37-47.

być oceniana na podstawie celów, do jakich zwykle służą treści cyfrowe tego samego rodzaju.

- (26) Ze względu na swoją specyfikę w celu prawidłowego działania treści cyfrowe muszą współpracować z innymi urządzeniami cyfrowymi; w związku z tym interoperacyjność powinna być jednym z kryteriów zgodności. Treści cyfrowe muszą współpracować zwłaszcza ze sprzętem, między innymi pod względem szybkości procesora i parametrów kart graficznych, oraz oprogramowaniem, włączając w to określone wersje systemów operacyjnych lub odtwarzaczy multimedialnych. Pojęcie funkcjonalności powinno odnosić się do możliwych sposobów wykorzystania treści cyfrowych; powinno również odnosić się do braku ograniczeń technicznych lub do występowania takich ograniczeń, jak ochrona za pośrednictwem zarządzania cyfrowymi prawami autorskimi lub kodowanie regionalne.
- (27) Usługi i technologie oparte na danych przynoszą znaczne korzyści, ale także i pewne zagrożenia. Już w strategii jednolitego rynku cyfrowego zauważono, że wysoki poziom bezpieczeństwa sieci i informacji w całej Unii jest kluczowy dla zapewnienia przestrzegania praw podstawowych, takich jak prawo do prywatności i danych osobowych tak, aby zapewnić użytkownikom większą pewność oraz wzmacniać ich zaufanie do gospodarki cyfrowej. Oprogramowanie staje się wszechobecne i dlatego cechy takie jak niezawodność, bezpieczeństwo i elastyczność, stają się jednymi z najważniejszych kwestii. Z tego względu jest bardzo ważne, żeby te usługi oraz technologie oparte na danych zapewniły powyższe cechy w zakresie proporcjonalnym do roli i funkcji tych technologii. Zwłaszcza jakość w odniesieniu do bezpieczeństwa i niezawodności staje się coraz ważniejszym aspektem w przypadku innowacyjnych złożonych usług opartych na wzajemnym połączeniu różnych systemów w różnych obszarach.
- (28) Stosując przepisy niniejszej dyrektywy, dostawcy powinni wykorzystywać normy, otwarte specyfikacje techniczne, dobre praktyki i kodeksy postępowania, także w odniesieniu do powszechnie używanych formatów danych do odtwarzania treści generowanych przez użytkownika lub wszelkich innych treści dostarczanych przez konsumenta, niezależnie od tego, czy zostały one ustalone na poziomie międzynarodowym, europejskim lub na poziomie poszczególnych sektorów. W tym kontekście Komisja może rozważyć wspieranie rozwoju międzynarodowych i europejskich norm oraz opracowania kodeksu postępowania przez organizacje branżowe i inne organizacje reprezentujące interesy stron zainteresowanych, które mogłyby pomóc w jednolitym stosowaniu dyrektywy.
- (29) Wiele treści cyfrowych jest dostarczanych przez pewien czas. Na przykład konsumenci korzystają przez pewien czas z usług w chmurze. Dlatego tak ważne jest, aby zapewnić zgodność treści cyfrowych z umową przez cały czas jej obowiązywania. Co więcej, uwzględniając częste ulepszenia treści cyfrowych, a zwłaszcza ich aktualizacje, wersja treści cyfrowych dostarczana konsumentowi powinna być najnowszą wersją dostępną w momencie zawierania umowy.
- (30) Aby treści cyfrowe mogły właściwie działać, muszą być odpowiednio zintegrowane ze sprzętem i oprogramowaniem konsumenta. Jeżeli brak zgodności treści cyfrowych z umową wynika z niewłaściwej integracji, powinno być to traktowane jako niezgodność treści cyfrowych jako takich, o ile integracja została przeprowadzona przez dostawcę lub pod jego kontrolą lub też przez konsumenta na podstawie wskazówek od dostawcy, a nieprawidłowa integracja jest rezultatem nieprawidłowych instrukcji. W takich przypadkach przyczyna niezgodności leży po stronie dostawcy.

- (31) Zgodność powinna dotyczyć zarówno wad materialnych, jak i prawnych. Prawa osób trzecich mogą skutecznie uniemożliwić konsumentowi korzystanie z treści cyfrowych lub niektórych ich cech zgodnie z umową, jeżeli prawa te zostały naruszone, a osoba trzecia zgodnie z prawem doprowadzi do tego, żeby dostawca zaprzestał naruszania tych praw i zaprzestał oferowania tychże treści cyfrowych. Wady prawne są szczególnie ważne w przypadku treści cyfrowych, które ze swej natury podlegają prawom własności intelektualnej. Z tego względu dostawca powinien być zobowiązany do zapewnienia, aby treści cyfrowe były wolne od jakichkolwiek praw osób trzecich, na przykład roszczeń co do praw autorskich związanych z treściami cyfrowymi, które mogą uniemożliwić konsumentowi korzystanie z treści cyfrowych zgodnie z umową.
- (32) Ze względu na bardzo skomplikowaną naturę treści cyfrowych oraz to, że dostawca ma większą wiedzę i dostęp do wiedzy specjalistycznej, wsparcia technicznego oraz wysoko rozwiniętych technologii, to dostawca jest w uprzywilejowanej pozycji względem konsumenta, jeśli chodzi o wiedzę na temat powodów niezgodności treści cyfrowych z umową. Poza tym dostawca jest w lepszej sytuacji w zakresie oceny, czy brak zgodności z umową wynika z niekompatybilności środowiska cyfrowego konsumenta z wymaganiami technicznymi dla treści cyfrowych. Dlatego też w przypadku sporu obowiązek udowodnienia, że treści cyfrowe są zgodne z umową, powinien spoczywać na dostawcy, chyba że jest on w stanie udowodnić, że środowisko cyfrowe konsumenta nie jest kompatybilne z treściami cyfrowymi. Dopiero gdy dostawca udowodni, że środowisko cyfrowe konsumenta nie jest kompatybilne z wymaganiami interoperacyjności i innymi wymaganiami technicznymi, wtedy obowiązek udowodnienia, że treści cyfrowe nie są zgodne z umową, spoczywa na konsumentach.
- (33) Bez uszczerbku dla podstawowych praw konsumenta do ochrony życia prywatnego, włączając w to poufność komunikacji, oraz do ochrony danych osobowych, konsument powinien współpracować z dostawcą, aby umożliwić mu określenie środowiska cyfrowego konsumenta przy użyciu takich środków dostępnych stronom, które w danych okolicznościach są dla konsumenta najmniej uciążliwe. W wielu przypadkach można to zrobić poprzez dostarczenie dostawcy automatycznie generowanych raportów ze zdarzeń lub szczegółów połączenia internetowego konsumenta. Jedynie w wyjątkowych i właściwie uzasadnionych okolicznościach, gdy nie ma lepszego sposobu uzyskania informacji o środowisku cyfrowym konsumenta, mimo maksymalnego wykorzystania innych środków, wówczas można to uczynić przez wirtualny dostęp do tego środowiska. Jeżeli konsument nie współpracuje z dostawcą, wtedy obowiązek udowodnienia, że treści cyfrowe nie są zgodne z umową, spoczywa na konsumentach.
- (34) Dostawca powinien być odpowiedzialny względem konsumenta za brak zgodności z umową lub za niedostarczenie treści cyfrowych. Poza tym, uwzględniając fakt, że treści cyfrowe mogą być dostarczane przez pewien czas, uzasadnione jest, żeby dostawca także ponosił odpowiedzialność za brak zgodności powstały w tym okresie.
- (35) Niedostarczenie treści cyfrowych konsumentowi przez dostawcę zgodnie z umową stanowi poważne naruszenie głównych zobowiązań umownych dostawcy, przez co konsumentowi powinno przysługiwać prawo do niezwłocznego rozwiązania umowy. Jeżeli dostawca dostarczył na początku treści cyfrowe zgodnie z umową, wówczas przerwy w dostarczaniu treści cyfrowych, przez które konsument nie ma do nich dostępu przez krótki czas, powinny być traktowane jako niezgodność z umową, a nie jako ich niedostarczenie. Wymóg ciągłości dostarczania treści cyfrowych powinien w

szczegółności dotyczyć przerw dłuższych niż krótkotrwałe przerwy w dostarczaniu, które można pominąć.

- (36) W przypadku niezgodności z umową konsumentowi powinno w pierwszej kolejności przysługiwać prawo do zażądania przywrócenia zgodności treści cyfrowych. W zależności od technicznej charakterystyki treści cyfrowych, dostawca może wybrać konkretny sposób przywrócenia zgodności treści cyfrowych, na przykład przez wydanie aktualizacji lub umożliwienie konsumentowi korzystania z nowej kopii treści cyfrowych. Mając na uwadze różnorodność treści cyfrowych, nie jest uzasadnione ustanawianie jednakowych terminów wykonywania tego prawa lub wypełniania obowiązków związanych z tymi treściami cyfrowymi. Jednakowe terminy mogą nie odpowiadać w pełni różnorodności i przez to być albo zbyt krótkie albo zbyt długie, w zależności od przypadku. W związku z tym właściwsze jest odniesienie do rozsądnych terminów. Należy przywrócić zgodność treści cyfrowych w rozsądnym terminie i bez żadnych dodatkowych kosztów, w szczególności konsument nie powinien ponosić żadnych dodatkowych kosztów związanych z opracowaniem aktualizacji treści cyfrowych.
- (37) W drugiej kolejności konsument ma prawo do obniżenia ceny lub do rozwiązania umowy. Prawo konsumenta do rozwiązania umowy powinno być ograniczone do tych przypadków, kiedy na przykład nie jest możliwe przywrócenie zgodności treści cyfrowych tak, by były zgodne z umową, a niezgodność wpływa negatywnie na główne właściwości treści cyfrowych. W przypadku rozwiązania umowy przez konsumenta dostawca powinien zwrócić konsumentowi zapłaconą cenę, a jeżeli treści cyfrowe są dostarczane nie za pieniądze, ale w zamian za dostęp do danych dostarczonych przez konsumenta, wówczas dostawca powinien powstrzymać się od dalszego wykorzystywania tych danych, od przekazywania ich osobom trzecim lub od udostępniania osobom trzecim tych danych po rozwiązaniu umowy. W przypadku świadczenia w formie przekazania danych osobowych spełnienie warunku powstrzymania się od wykorzystania danych powinno oznaczać, że dostawca wykorzysta wszelkie środki, wynikające z prawa ochrony danych osobowych, poprzez ich usunięcie lub zapewnienie anonimowości w taki sposób, żeby konsument nie mógł zostać zidentyfikowany za pomocą żadnych środków, które mogą zostać użyte przez dostawcę lub inną osobę. Bez uszczerbku dla obowiązków administratora danych na mocy dyrektywy 95/46/WE dostawca nie powinien być zobowiązany do podejmowania żadnych innych kroków w odniesieniu do danych, które dostawca udostępnił osobom trzecim zgodnie z prawem podczas trwania umowy o dostarczanie treści cyfrowych.
- (38) Po rozwiązaniu umowy dostawca powinien powstrzymać się od wykorzystywania treści wygenerowanych przez konsumenta. Jednakże w przypadkach, gdy dane treści zostały wygenerowane przez więcej niż jednego konsumenta, dostawca ma prawo do dalszego używania treści danego konsumenta, jeśli pozostali konsumenci także ich używają.
- (39) W celu zapewnienia konsumentom korzyści płynących ze skutecznej ochrony w związku z prawem do rozwiązania umowy dostawca powinien umożliwić konsumentowi odzyskanie wszystkich danych przesłanych przez konsumenta, wytworzonych przez konsumenta przy wykorzystaniu treści cyfrowych lub wygenerowanych przez konsumenta podczas korzystania z treści cyfrowych. Ten obowiązek powinien obejmować jedynie dane, które dostawca jest zobowiązany zachować zgodnie z umową o dostarczanie treści cyfrowych, oraz dane, które dostawca rzeczywiście zachował w związku z umową.

- (40) W przypadku gdy po rozwiązaniu umowy z powodu braku zgodności z umową dostawca zapewnia konsumentowi środki techniczne do odzyskania danych, konsument powinien mieć prawo do odzyskania tych danych bez ponoszenia żadnych kosztów, na przykład związanych z użyciem powszechnie dostępnych formatów danych, z wyjątkiem kosztów związanych z jego własnym środowiskiem cyfrowym, w tym kosztów połączenia sieciowego, ponieważ te koszty nie są bezpośrednio związane z odzyskiwaniem danych.
- (41) W przypadku rozwiązania umowy konsument nie powinien być zobowiązany do zapłaty za korzystanie z treści cyfrowych niezgodnych z umową, ponieważ wtedy konsument byłby pozbawiony skutecznej ochrony.
- (42) Uwzględniając konieczność zrównoważenia uzasadnionych interesów konsumentów i dostawców, w przypadkach gdy prawo do rozwiązania umowy powstaje w odniesieniu do treści cyfrowych dostarczanych przez pewien czas odpłatnie, wówczas prawo konsumenta do rozwiązania umowy dotyczy tylko tej części umowy, która odpowiada czasowi, przez jaki dostarczone treści cyfrowe były niezgodne z umową. Jednak w sytuacji, gdy treści cyfrowe są dostarczane w zamian za inne świadczenie niż zapłata ceny, częściowe rozwiązanie nie jest wykonalne, ponieważ nie jest możliwy proporcjonalny podział tego rodzaju świadczenia.
- (43) Ze względu na charakter treści cyfrowych nie podlegają one zużyciu, gdy się z nich korzysta; treści te często nie są dostarczane jednorazowo, ale przez pewien czas. W związku z tym uzasadnione jest, aby nie określać okresu, w którym dostawca może ponosić odpowiedzialność za brak zgodności powstały podczas dostarczania treści cyfrowych. W związku z tym państwa członkowskie powinny powstrzymać się od utrzymania lub wprowadzenia takich ograniczeń czasowych. Powinny one mieć swobodę w wykorzystaniu krajowych przepisów dotyczących przedawnienia, aby zapewnić pewność prawa w odniesieniu do roszczeń wynikających z braku zgodności treści cyfrowych.
- (44) Zasada odpowiedzialności dostawcy za powstałe szkody jest kluczowym elementem umów o dostarczanie treści cyfrowych. Aby wzmocnić zaufanie konsumentów do treści cyfrowych powyższa zasada powinna zostać uregulowana na poziomie Unii w celu zapewnienia, by konsumenci nie byli poszkodowani, gdy ich sprzęt lub oprogramowanie zostaną uszkodzone przez treści cyfrowe niezgodne z umową. Dlatego też konsumenci powinni mieć prawo do odszkodowania za szkody wyrządzone w ich środowisku cyfrowym w związku z brakiem zgodności z umową lub niedostarczeniem treści cyfrowych. To jednak państwa członkowskie powinny określić szczegółowe warunki wykonywania prawa do odszkodowania, biorąc pod uwagę, że zniżki na dostarczenie treści cyfrowych w przyszłości, zwłaszcza jeśli jest to jedyne odszkodowanie za straty oferowane przez dostawcę, nie do końca stawiają konsumenta w sytuacji najbardziej zbliżonej do tej, w jakiej konsument by był, gdyby treści cyfrowe zostały należycie dostarczone i byłyby zgodne z umową.
- (45) Z technologicznych lub też innych względów dostawca mógłby chcieć zmienić cechy treści cyfrowych, które są dostarczane przez pewien czas. Takie zmiany są często korzystne dla konsumenta, ponieważ stanowią ulepszenie treści cyfrowych. W związku z tym strony umowy mogą zawrzeć w umowie stosowne postanowienia zezwalające dostawcy na wprowadzenie zmian. Jednak w przypadkach, gdy takie zmiany mają negatywny wpływ na sposób, w jaki konsument korzysta z głównych właściwości treści cyfrowych, zmiany te mogą zakłócić równowagę umowy lub specyfikę świadczenia należnego na mocy umowy w takim stopniu, że konsument nie

zawarłby takiej umowy. Dlatego w takich przypadkach zmiany powinny być wprowadzane na określonych warunkach.

- (46) Konkurencja jest istotnym elementem dobrze funkcjonującego jednolitego rynku cyfrowego. W celu pobudzania takiej konkurencji konsumenci powinni mieć możliwość wyboru między konkurencyjnymi ofertami oraz możliwość zmiany dostawcy. Aby rozwiązanie to miało szansę zadziałać w praktyce, wybór konsumentów nie powinien być ograniczany względami prawnymi, technicznymi lub praktycznymi, włączając w to warunki umowne lub brak środków do odzyskania wszystkich danych przesłanych przez konsumenta, wytworzonych przez konsumenta przy wykorzystaniu treści cyfrowych lub wygenerowanych przez konsumenta podczas korzystania z treści cyfrowych. Jednakże tak samo ważną kwestią jest ochrona istniejących inwestycji oraz pewność co do zawartych już umów. Dlatego konsumenci powinni mieć prawo do rozwiązywania umów długoterminowych na pewnych warunkach, równoważących interesy stron. Nie wyklucza to możliwości zawierania umów konsumenckich na dłuższy okres. Jednak konsumenci powinni mieć prawo do zakończenia każdego stosunku umownego trwającego łącznie dłużej niż 12 miesięcy. Aby zapobiec próbom obejścia tego prawa, powinno ono dotyczyć każdej umowy, którą konsument jest związany przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, niezależnie od tego, czy umowa została zawarta na czas nieokreślony, czy jest przedłużana automatycznie, czy za porozumieniem stron.
- (47) Często niezgodność z umową ostatecznych treści cyfrowych dostarczonych konsumentowi ma swój początek w jednej z transakcji w łańcuchu umów, poczynając od pierwszego projektanta aż do dostawcy końcowego. Podczas gdy to dostawca końcowy powinien ponosić odpowiedzialność względem konsumenta za niezgodność treści z umową z nim zawartą, ważne jest, aby zapewnić dostawcy odpowiednie prawa w stosunku do poszczególnych członków łańcucha umów, aby mógł on wypełnić spoczywające na nim zobowiązania względem konsumenta. Jednakże to właściwe prawo krajowe powinno określać członków łańcucha umów, do których dostawca końcowy może kierować swoje roszczenia, oraz sposoby i warunki takich działań.
- (48) Osoby lub organizacje, które według prawa krajowego mają uzasadniony interes w ochronie praw konsumenta wynikających z umowy, powinny mieć prawo do wszczęcia postępowania przed sądem lub innym organem administracyjnym właściwym do rozpatrywania skarg lub do wszczęcia odpowiedniego postępowania prawnego.
- (49) Żaden z przepisów niniejszej dyrektywy nie powinien naruszać stosowania przepisów prywatnego prawa międzynarodowego, zwłaszcza rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008³³ ani rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012³⁴.
- (50) Dyrektywa 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³⁵ powinna zostać zmieniona tak, aby odzwierciedlać zakres niniejszej dyrektywy w odniesieniu do trwałego nośnika zawierającego treści cyfrowe, który jest wykorzystywany jedynie jako nośnik do dostarczenia konsumentowi treści cyfrowych.
- (51) Rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady³⁶ powinno zostać zmienione tak, aby załącznik zawierał odniesienie do niniejszej dyrektywy w

33 Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6-16.

34 Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1.
Dz.U. L 171 z 7.7.1999, s. 12.

36 Dz.U. L 364 z 9.12.2004, s. 1.

celu ułatwienia współpracy transgranicznej w zakresie egzekwowania przepisów niniejszej dyrektywy.

- (52) Dyrektywa 2009/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³⁷ powinna zostać uzupełniona o odniesienie w jej załączniku do niniejszej dyrektywy w celu zapewnienia ochrony zbiorowych interesów konsumentów określonych w niniejszej dyrektywie.
- (53) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających³⁸ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (54) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie przyczynianie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez spójne eliminowanie przeszkód w dostarczaniu treści cyfrowych wynikających z prawa umów i zapobieganie fragmentacji rynku, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii poprzez zapewnienie ogólnej spójności praw krajowych dzięki zharmonizowanym przepisom dotyczącym prawa umów, które także ułatwią koordynację egzekwowania prawa, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (55) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i zasad uznanych w szczególności przez Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, a dokładniej jej art. 16, 38 i 47,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza dyrektywa określa niektóre wymagania dotyczące umów o dostarczanie konsumentom treści cyfrowych, w szczególności przepisy dotyczące zgodności treści cyfrowych z umową, środków zaradczych przysługujących w przypadku braku zgodności treści cyfrowych z umową oraz sposobów korzystania z tych środków, zmian i rozwiązywania takich umów.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

1. „treści cyfrowe” oznaczają

³⁷

Dz.U. L 110 z 1.5.2009, s. 30.

³⁸

Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

- a) dane wytwarzane i dostarczane w postaci cyfrowej, jak na przykład pliki wideo, audio, aplikacje, gry cyfrowe i inne oprogramowanie,
 - b) usługę, która umożliwia tworzenie, przetwarzanie lub przechowywanie w formie cyfrowej danych dostarczonych przez konsumenta oraz
 - c) usługę umożliwiającą rozpowszechnianie danych w formie cyfrowej dostarczanych przez innych użytkowników usługi lub inne formy interakcji takich danych;
- 2. „integracja” oznacza połączenie ze sobą różnych elementów środowiska cyfrowego tak, żeby działały jako skoordynowana całość zgodnie z założonym celem;
 - 3. „dostawca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, niezależnie od tego, czy jest to podmiot publiczny czy prywatny, która działa – w tym również za pośrednictwem każdej innej osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz – w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu;
 - 4. „konsument” oznacza każdą osobę fizyczną, która w umowach objętych niniejszą dyrektywą działa w celach niezwiązanych z działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą ani wykonywaniem wolnego zawodu;
 - 5. „odszkodowanie” oznacza kwotę pieniędzy, które mogą przysługiwać konsumentom jako wyrównanie szkody majątkowej wyrządzonej w ich środowisku cyfrowym;
 - 6. „cena” oznacza pieniądze należne w zamian za dostarczone treści cyfrowe;
 - 7. „umowa” oznacza porozumienie mające stanowić źródło zobowiązań lub wywołujące inne skutki prawne;
 - 8. „środowisko cyfrowe” oznacza sprzęt, treści cyfrowe oraz wszelkie połączenia sieciowe w zakresie, w jakim pozostają one pod kontrolą użytkownika;
 - 9. „interoperacyjność” oznacza zdolność wykonania przez treści cyfrowe wszystkich swoich funkcji we współdziałaniu z określonym środowiskiem cyfrowym;
 - 10. „dostarczanie” oznacza zapewnianie dostępu do treści cyfrowych lub ich udostępnianie;
 - 11. „trwały nośnik” oznacza każde urządzenie umożliwiające konsumentowi lub dostawcy przechowywanie informacji kierowanych do niego osobiście, w sposób umożliwiający dostęp do tych informacji w przyszłości przez okres odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwala na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci.

Artykuł 3

Zakres

- 1. Niniejsza dyrektywa stosuje się do wszystkich umów, na mocy których dostawca dostarcza konsumentowi treści cyfrowe bądź się do tego zobowiązuje, a w zamian za to płacona jest określona cena albo konsument aktywnie spełnia inne świadczenie niż zapłata ceny poprzez udostępnienie danych osobowych lub jakichkolwiek innych danych.
- 2. Dyrektywa stosuje się do umów o dostarczanie produktu cyfrowego opracowanego zgodnie ze wskazówkami klienta.

3. Z wyjątkiem art. 5 i 11 dyrektywa stosuje się także do trwałych nośników zawierających treści cyfrowe w przypadkach, gdy trwały nośnik jest używany wyłącznie do dostarczenia treści cyfrowych.
4. Dyrektywa nie stosuje się do treści cyfrowych dostarczanych w zamian za inne świadczenie niż zapłata ceny w zakresie, w jakim dostawca wymaga od konsumenta przekazania danych osobowych, których przetwarzanie jest absolutnie niezbędne do wykonania umowy lub których przekazanie wynika z przepisów prawa i dostawca nie wykorzystuje następnie tych danych w sposób niezgodny z tym przeznaczeniem. Dyrektywa także nie ma zastosowania do danych innych niż osobowe, o których przekazanie dostawca zwraca się do konsumenta w celu zapewnienia zgodności treści cyfrowych z umową lub których przekazanie wynika z przepisów prawa, a dostawca nie wykorzystuje tych danych w celach handlowych.
5. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów dotyczących:
 - a) usług świadczonych przez dostawcę, w których dominuje element działania człowieka, a format cyfrowy jest wykorzystywany głównie jako nośnik;
 - b) usług łączności elektronicznej zdefiniowanych w dyrektywie 2002/21/WE;
 - c) opieki zdrowotnej zdefiniowanej w art. 3 lit. a) dyrektywy 2011/24/UE;
 - d) usług hazardowych w znaczeniu usług związanych z obstawianiem stawek mających wartość pieniężną w grach losowych, w tym w grach, w których istotne są określone umiejętności, takich jak loterie, gry w kasynach, gry pokerowe oraz zakłady wzajemne, świadczone za pomocą środków elektronicznych oraz na indywidualną prośbę odbiorcy usług;
 - e) usług finansowych.
6. W przypadku umów, które obok dostarczania treści cyfrowych zawierają dodatkowe elementy, niniejsza dyrektywa ma zastosowanie jedynie do zobowiązań i środków zaradczych stron występujących jako dostawca i konsument treści cyfrowych.
7. Jeżeli jakikolwiek przepis niniejszej dyrektywy koliduje z przepisem innego aktu prawnego Unii regulującego poszczególne sektory lub zakresy przedmiotowe, pierwszeństwo ma przepis innego aktu prawnego Unii.
8. Niniejsza dyrektywa jest bez uszczerbku dla istniejącej ochrony osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.
9. O ile niniejsza dyrektywa nie stanowi inaczej, nie może ona wpływać na krajowe ogólne prawo umów, między innymi na przepisy dotyczące zawierania, ważności lub skutków umowy, w tym konsekwencje rozwiązania umowy.

Artykuł 4

Poziom harmonizacji

Państwa członkowskie nie mogą utrzymywać ani wprowadzać przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w niniejszej dyrektywie, w tym również przepisów surowszych lub łagodniejszych w celu zapewnienia innego poziomu ochrony konsumentów.

Artykuł 5

Dostarczanie treści cyfrowych

1. Wykonując umowę o dostarczanie treści cyfrowych, dostawca dostarcza treści cyfrowe
 - a) konsumentowi lub
 - b) osobie trzeciej, która jest operatorem fizycznej lub wirtualnej platformy, na której treści cyfrowe są udostępniane konsumentowi lub przez którą konsument uzyskuje dostęp do tych treści i którą konsument wybrał do otrzymywania treści cyfrowych.
2. Dostawca dostarcza treści cyfrowe niezwłocznie po zawarciu umowy, o ile strony nie postanowiły inaczej. Domniemywa się, że dostarczenie ma miejsce w momencie, gdy treści cyfrowe zostają dostarczone konsumentowi, a w przypadku stosowania ust. 1 lit. b) – osobie trzeciej wybranej przez konsumenta, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

Artykuł 6

Zgodność treści cyfrowych z umową

1. Treści cyfrowe są zgodne z umową, jeżeli, w stosownych przypadkach:
 - a) ich ilość, jakość, czas trwania oraz wersja, a także funkcjonalność, interoperacyjność i inne ich właściwości, takie jak dostępność, ciągłość dostarczania oraz bezpieczeństwo, są zgodne z umową, w tym z wszelkimi informacjami przekazywanymi przed zawarciem umowy stanowiącymi część umowy;
 - b) nadają się do szczególnego celu, do jakiego potrzebne są konsumentowi i o którym konsument powiadomił dostawcę w momencie zawarcia umowy, a dostawca to zaakceptował;
 - c) zostały dostarczone wraz z instrukcją i wsparciem technicznym dla konsumenta wymaganymi na podstawie umowy oraz
 - d) są aktualizowane zgodnie z umową.
2. W zakresie, w jakim umowa nie zawiera, tam, gdzie jest to istotne, jasno i szczegółowo określonych wymagań dotyczących treści cyfrowych zgodnie z ust. 1, treści cyfrowe służą osiągnięciu pewnych celów, do jakich zwykle służą treści cyfrowe tego samego rodzaju, włącznie z zachowaniem funkcjonalności, interoperacyjności i innych ich właściwości, takich jak dostępność, ciągłość dostarczania oraz bezpieczeństwo, mając na uwadze:
 - a) czy treści cyfrowe są dostarczane odpłatnie czy w zamian za inne świadczenie niż zapłata ceny;
 - b) tam, gdzie ma to zastosowanie, istniejące międzynarodowe normy techniczne lub w przypadku braku takich norm, obowiązujące w branży kodeksy postępowania oraz dobre praktyki oraz
 - c) wszelkie publiczne oświadczenia składane przez dostawcę lub w jego imieniu albo przez inną osobę na wcześniejszych etapach łańcucha transakcji, chyba że dostawca udowodni, że
 - (i) nie był i racjonalnie rzecz biorąc, nie mógł być świadomy takich oświadczeń;
 - (ii) w momencie zawierania umowy oświadczenie zostało skorygowane

- (iii) oświadczenie nie mogło mieć wpływu na decyzję o zakupie treści cyfrowych.
3. Jeżeli zgodnie z umową treści cyfrowe powinny być dostarczane przez pewien czas, są one zgodne z umową przez cały ten okres.
 4. O ile strony nie postanowiły inaczej, treści cyfrowe są dostarczane zgodnie z najnowszą ich wersją dostępną w momencie zawierania umowy.
 5. Aby treści cyfrowe były zgodne z umową, muszą one także spełniać wymogi określone w art. 7 i 8.

Artykuł 7

Integracja treści cyfrowych

Jeżeli treści cyfrowe są nieprawidłowo zintegrowane ze środowiskiem cyfrowym konsumenta, jakkolwiek brak zgodności wynikający z wadliwej integracji uznaje się za brak zgodności treści cyfrowych z umową, jeżeli:

- a) integracja treści cyfrowych została przeprowadzona przez dostawcę lub na jego odpowiedzialność lub
- b) treści cyfrowe miały zostać zintegrowane przez konsumenta, a wadliwa integracja była wynikiem błędnej instrukcji integracji w tych przypadkach, gdy instrukcje zostały dostarczone zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c) lub powinny być dostarczone zgodnie z art. 6 ust. 2.

Artykuł 8

Prawa osób trzecich

1. W momencie, w którym treści cyfrowe są dostarczane konsumentowi, są one wolne od wszelkich praw osób trzecich, włączając w to prawa wynikające z własności intelektualnej, tak aby treści cyfrowe mogły być wykorzystywane zgodnie z umową.
2. W przypadku treści cyfrowych dostarczanych przez pewien czas dostawca zapewnia, żeby przez cały ten okres treści cyfrowe dostarczane konsumentowi były wolne od praw osób trzecich, włączając w to prawa wynikające z własności intelektualnej, tak aby treści cyfrowe mogły być wykorzystywane zgodnie z umową.

Artykuł 9

Ciężar dowodu

1. Ciężar dowodu w odniesieniu do zgodności z umową w okresie wskazanym w art. 10 spoczywa na dostawcy.
2. Ust. 1 nie ma zastosowania, jeśli dostawca wykaże, że środowisko cyfrowe konsumenta nie jest zgodne z wymaganiami interoperacyjności i innymi wymaganiami technicznymi dla danych treści cyfrowych w zakresie, w jakim dostawca poinformował konsumenta o tych wymaganiach przed zawarciem umowy.
3. Konsument musi współpracować z dostawcą w zakresie możliwym i koniecznym dla zbadania środowiska cyfrowego konsumenta. Obowiązek współpracy jest ograniczony do tych technicznych środków, które są najmniej uciążliwe dla konsumenta. W przypadku braku współpracy ze strony konsumenta ciężar dowodu w odniesieniu do niezgodności z umową spoczywa na konsumentce.

Artykuł 10

Odpowiedzialność dostawcy

Dostawca jest odpowiedzialny przed konsumentem za:

- a) niedostarczenie treści cyfrowych,
- b) każdy brak zgodności z umową występujący w momencie dostarczenia treści cyfrowych oraz
- c) jeżeli zgodnie z umową treści cyfrowe mają być dostarczane przez pewien czas, za każdy brak zgodności, który wystąpi podczas tego okresu.

Artykuł 11

Środki zaradcze w przypadku niedostarczenia treści cyfrowych

Jeżeli dostawca nie dostarczył treści cyfrowych zgodnie z art. 5, konsument ma prawo do niezwłocznego rozwiązania umowy zgodnie z art. 13.

Artykuł 12

Środki zaradcze w przypadku braku zgodności

1. W przypadku braku zgodności z umową konsument ma prawo do nieodpłatnego przywrócenia zgodności treści cyfrowych, o ile nie jest to niemożliwe, nieproporcjonalne lub niezgodne z prawem.

Przywrócenie zgodności treści cyfrowych uznaje się za nieproporcjonalne, jeśli oznacza to dla dostawcy nieuzasadnione koszty. Przy podejmowaniu decyzji, czy koszty są nieuzasadnione, uwzględnia się następujące czynniki:

- a) wartość treści cyfrowych w sytuacji, gdyby niezgodność z umową nie wystąpiła oraz
 - b) wpływ niezgodności z umową na cele, do jakich zwykle służą treści cyfrowe tego samego rodzaju.
2. Dostawca przywraca zgodność treści cyfrowych zgodnie z ust. 1 w rozsądnym terminie, licząc od momentu, kiedy został poinformowany przez konsumenta o niezgodności z umową oraz bez poważnych niedogodności dla konsumenta, uwzględniając specyfikę treści cyfrowych oraz cel, do jakiego konsument wykorzystuje te treści.
 3. Konsument ma prawo do proporcjonalnego obniżenia ceny w sposób określony w ust. 4, jeżeli treści cyfrowe są dostarczane odpłatnie, lub do rozwiązania umowy zgodnie z ust. 5 i art. 13, jeżeli
 - a) zastosowanie środka zaradczego w postaci przywrócenia zgodności treści cyfrowych jest niemożliwe, nieproporcjonalne lub niezgodne z prawem;
 - b) dostawca nie zastosował środka zaradczego w terminie określonym w ust. 2;
 - c) zastosowanie środka zaradczego w postaci przywrócenia zgodności treści cyfrowych spowodowałoby poważne niedogodności dla konsumenta lub
 - d) dostawca oświadczył, że nie przywróci zgodności treści cyfrowych, albo okoliczności wyraźnie wskazują, że tego nie uczyni.

4. Obniżenie ceny jest proporcjonalne do zmniejszenia wartości treści cyfrowych otrzymanych przez konsumenta w porównaniu z wartością treści cyfrowych, które są zgodne z umową.
5. Konsument może rozwiązać umowę jedynie wtedy, gdy brak zgodności z umową zakłóca funkcjonalność, interoperacyjność i inne właściwości treści cyfrowych, takie jak dostępność, ciągłość dostarczania oraz bezpieczeństwo, zgodnie z wymogami art. 6 ust. 1 i 2. Na dostawcy spoczywa ciężar udowodnienia, że brak zgodności treści cyfrowych z umową nie wpływa na ich funkcjonalność, interoperacyjność i inne ich właściwości.

Artykuł 13

Rozwiązanie umowy

1. Konsument wykonujący swoje prawo do rozwiązania umowy musi poinformować o tym dostawcę za pomocą dowolnych środków.
2. W przypadku rozwiązania umowy przez konsumenta:
 - a) dostawca zwróci konsumentowi zapłaconą cenę bez zbędnej zwłoki i nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia o rozwiązaniu umowy;
 - b) dostawca podejmie wszelkie działania, których można od niego oczekiwać, w celu powstrzymania się od wykorzystywania innego świadczenia niż zapłata ceny, które konsument spełnił w zamian za treści cyfrowe, lub wszelkich innych danych zebranych przez dostawcę w związku z dostarczaniem treści cyfrowych, w tym treści dostarczonych przez konsumenta, z wyjątkiem treści wygenerowanych przez konsumenta razem z innymi osobami, które nadal wykorzystują te treści;
 - c) dostawca zapewni konsumentowi środki techniczne do odzyskania wszelkich treści dostarczonych przez konsumenta i wszelkich innych danych wytworzonych lub wygenerowanych przez konsumenta podczas korzystania z treści cyfrowych w zakresie, w jakim dostawca zachował te dane. Konsument ma prawo odzyskać te treści nieodpłatnie, bez poważnych niedogodności, w rozsądnym terminie i w powszechnie używanym formacie danych;
 - d) jeżeli treści cyfrowe nie zostały dostarczone za pomocą trwałego nośnika, konsument powstrzyma się od wykorzystywania treści cyfrowych lub udostępniania ich osobom trzecim, zwłaszcza poprzez ich skasowanie lub zapewnienie nieczytelności tych treści w inny sposób;
 - e) jeżeli treści cyfrowe zostały dostarczone za pomocą trwałego nośnika, konsument:
 - (i) na życzenie dostawcy zwróci trwały nośnik do dostawcy na jego koszt, bez zbędnej zwłoki i nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania od dostawcy takiego życzenia oraz
 - (ii) skasuje każdą nadającą się do wykorzystania kopię treści cyfrowych, zapewni ich nieczytelność lub też w inny sposób powstrzyma się od korzystania z tych treści i udostępniania ich osobom trzecim.
3. Po rozwiązaniu umowy dostawca może uniemożliwić konsumentowi dalsze korzystanie z treści cyfrowych, zwłaszcza przez uniemożliwienie konsumentowi

dostępu do treści cyfrowych lub zamknięcie konta konsumenta, bez uszczerbku dla ust. 2 lit. c).

4. Konsument nie jest zobowiązany do zapłaty za wykorzystanie treści cyfrowych w okresie przed rozwiązaniem umowy.
5. W przypadkach gdy treści cyfrowe są dostarczane odpłatnie i przez pewien okres przewidziany w umowie, konsument może rozwiązać umowę tylko w tej jej części, która odpowiada czasowi, przez jaki treści cyfrowe były niezgodne z umową.
6. Jeżeli konsument rozwiąże część umowy zgodnie z ust. 5, w odniesieniu do czasu, przez jaki treści cyfrowe były zgodne z umową, stosuje się ust. 2 z wyjątkiem lit. b). Dostawca zwróci konsumentowi część kwoty zapłaconej przez konsumenta proporcjonalnie do czasu, przez jaki treści cyfrowe pozostawały niezgodne z umową.

Artykuł 14

Prawo do odszkodowania

1. Dostawca ponosi względem konsumenta odpowiedzialność za wszelkie szkody majątkowe wyrządzone w środowisku cyfrowym konsumenta w wyniku braku zgodności z umową lub niedostarczenia treści cyfrowych. Odszkodowanie powinno w możliwie największym stopniu zbliżyć konsumenta do sytuacji, w jakiej znajdowałby się, gdyby treści cyfrowe zostały należycie dostarczone i były zgodne z umową.
2. Państwa członkowskie określają szczegółowe warunki wykonywania prawa do odszkodowania.

Artykuł 15

Zmiana treści cyfrowych

1. W przypadku gdy zgodnie z umową treści cyfrowe będą dostarczane przez pewien czas przewidziany w umowie, dostawca może zmienić funkcjonalność, interoperacyjność i inne właściwości ich działania, takie jak dostępność, ciągłość dostarczania oraz bezpieczeństwo w zakresie, w jakim te zmiany mają negatywny wpływ na dostęp do treści cyfrowych lub ich wykorzystanie, jedynie wtedy, gdy:
 - a) zostało to przewidziane w umowie;
 - b) konsument został odpowiednio wcześniej poinformowany o zmianie za pomocą jednoznacznej informacji przekazanej na trwałym nośniku;
 - c) konsument ma prawo rozwiązać umowę bez dodatkowych opłat w ciągu co najmniej 30 dni od dnia otrzymania powiadomienia oraz
 - d) po rozwiązaniu umowy zgodnie z lit. c) konsumentowi zapewniono środki techniczne umożliwiające odzyskanie wszelkich treści dostarczonych zgodnie z art. 13 ust. 2 lit. c).
2. Jeżeli konsument rozwiąże umowę zgodnie z ust. 1, w stosownych przypadkach,
 - a) dostawca zwróci konsumentowi część zapłaty odpowiadającą okresowi po zmianie treści cyfrowych;
 - b) dostawca powstrzyma się od wykorzystywania innego świadczenia niż zapłata ceny, które konsument spełnił w zamian za treści cyfrowe, lub wszelkich

innych danych zebranych przez dostawcę w związku z dostarczaniem treści cyfrowych, w tym treści dostarczonych przez konsumenta.

Artykuł 16

Prawo do rozwiązywania umów długoterminowych

1. Jeżeli w umowie przewidziano dostarczanie treści cyfrowych przez czas nieokreślony lub jeżeli pierwotny czas trwania umowy albo łączny czas, na jaki umowa była przedłużana, przekracza 12 miesięcy, konsument ma prawo do rozwiązania umowy w dowolnym czasie po upływie tych 12 miesięcy.
2. Konsument wykonujący swoje prawo do rozwiązania umowy musi poinformować o tym dostawcę za pomocą dowolnych środków. Rozwiązanie staje się skuteczne 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia.
3. Jeżeli treści cyfrowe są dostarczane odpłatnie, konsument jest zobowiązany do zapłaty części kwoty za dostarczanie treści cyfrowych proporcjonalnie do okresu, zanim rozwiązanie umowy stanie się skuteczne.
4. W przypadku rozwiązania umowy zgodnie z tym artykułem:
 - a) dostawca podejmie wszelkie działania, których można od niego oczekiwać, w celu powstrzymania się od wykorzystywania innego świadczenia niż zapłata ceny, które konsument spełnił w zamian za treści cyfrowe, lub wszelkich innych danych zebranych przez dostawcę w związku z dostarczaniem treści cyfrowych, w tym treści dostarczonych przez konsumenta;
 - b) dostawca zapewni konsumentowi środki techniczne do odzyskania wszelkich treści dostarczonych przez konsumenta i wszelkich innych danych wytworzonych lub wygenerowanych przez konsumenta podczas korzystania z treści cyfrowych w zakresie, w jakim dostawca zachował te dane. Konsument ma prawo odzyskać te treści bez poważnych niedogodności, w rozsądnym terminie i w powszechnie używanym formacie danych oraz
 - c) w stosownych przypadkach konsument skasuje każdą nadającą się do wykorzystania kopię treści cyfrowych, zapewni ich nieczytelność lub też w inny sposób powstrzyma się od korzystania z tych treści, w tym poprzez udostępnianie ich osobom trzecim.
5. Po rozwiązaniu umowy dostawca może uniemożliwić konsumentowi dalsze korzystanie z treści cyfrowych, zwłaszcza przez uniemożliwienie konsumentowi dostępu do treści lub zamknięcie konta konsumenta, bez uszczerbku dla ust. 4 lit. b).

Artykuł 17

Prawo regresu

W przypadku gdy dostawca odpowiada względem konsumenta za niedostarczenie treści cyfrowych lub brak zgodności wynikający z działania bądź zaniechania osoby na poprzednich etapach łańcucha transakcji, dostawca ma prawo dochodzić odszkodowania od osoby lub osób odpowiedzialnych w łańcuchu transakcji. W prawie krajowym określone jest, do jakiej osoby dostawca może kierować swoje roszczenia oraz właściwe działania i sposoby wykonywania tego prawa.

Artykuł 18

Egzekwowanie

1. Państwa członkowskie zapewnią, aby przyjęte zostały odpowiednie i skuteczne środki zapewniające przestrzeganie dyrektywy.
2. Środki, o których mowa w ust. 1, obejmują przepisy, zgodnie z którymi co najmniej jeden spośród wymienionych poniżej organów, w zależności od prawa krajowego, może podejmować działania na mocy prawa krajowego przed sądami lub właściwymi organami administracyjnymi w celu zapewnienia stosowania przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę:
 - a) organy publiczne lub ich przedstawiciele;
 - b) organizacje konsumenckie mające uzasadniony interes w ochronie konsumentów;
 - c) organizacje zawodowe mające uzasadniony interes w takim działaniu.

Artykuł 19

Bezwzględnie wiążący charakter dyrektywy

O ile dyrektywa nie stanowi inaczej, żadne postanowienie umowy, które ze szkodą dla konsumenta wyłącza stosowanie krajowych środków będących transpozycją niniejszej dyrektywy, stanowi od nich odstępstwo lub zmienia ich skutki w okresie przed powiadomieniem dostawcy przez konsumenta o braku zgodności z umową, nie jest dla konsumenta wiążące.

Artykuł 20

Zmiany w dyrektywie 1999/44/WE, rozporządzeniu (WE) nr 2006/2004, dyrektywie 2009/22/WE

1. W art. 1 ust. 2 dyrektywy 1999/44/WE lit. b) otrzymuje następujące brzmienie:

„b) towary konsumpcyjne: oznaczają wszelkie materialne rzeczy ruchome, z wyjątkiem:

 - przedmiotów sprzedawanych w drodze egzekucji lub w inny sposób z mocy prawa,*
 - wody i gazu, gdy nie są wystawione na sprzedaż w ograniczonej objętości lub określonej ilości,*
 - energii elektrycznej,*
 - trwałych nośników zawierających treści cyfrowe w przypadkach, gdy trwałe nośnik jest używany wyłącznie do dostarczania konsumentowi treści cyfrowych, o których mowa w dyrektywie (UE) N/XXX³⁹.”.*
2. W załączniku do rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 dodaje się następujący punkt:

„21. Dyrektywa (UE) N/XXX Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia XX/XX/201X w sprawie umów o dostarczanie treści cyfrowych (Dz.U. ...).”.
3. W załączniku I do dyrektywy 2009/22/WE dodaje się następujący punkt:

„16. Dyrektywa (UE) N/XXX Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia XX/XX/201X w sprawie umów o dostarczanie treści cyfrowych (Dz.U. ...).”.

³⁹

Dyrektywa (UE) N/XXX Parlamentu Europejskiego i Rady z [...] w sprawie umów o dostarczanie treści cyfrowych (Dz.U.).

Artykuł 21

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do *[data dwa lata po wejściu dyrektywy w życie]*.
2. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.
3. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 22

Przegląd

Nie później niż do *[data pięć lat po wejściu tej dyrektywy w życie]* Komisja dokona przeglądu stosowania niniejszej dyrektywy i przedłoży odpowiednie sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Sprawozdanie będzie zawierać między innymi analizę harmonizacji przepisów dotyczących umów o dostarczanie treści cyfrowych w zamian za świadczenie inne niż objęte niniejszą dyrektywą, zwłaszcza w zamian za reklamę lub pośrednie gromadzenie danych.

Artykuł 23

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 24

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący